

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
וארא תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי פֶּרֶק ה

א. פֵּרֵם רְבָעִי: מְצַיְּנִין אוֹתוֹ בְּקוֹזְזוֹת אֲדָמָה, וְשֶׁל עָרְלָה בְּחַרְסִית, וְשֶׁל קְבָרוֹת בְּסִיד, וּמְמַחֶה וְשׁוֹפֵךְ. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים - בַּשְּׁבִיעִית. וְהַצְּנוּעִים מַנִּיחִין אֶת הַמָּעוֹת וְאוֹמְרִים: ׳כָּל הַנִּלְקָט מִזֶּה, יְהֵא מְחֻלָּל עַל הַמָּעוֹת הָאֵלּוּ׳: ב. פֵּרֵם רְבָעִי הָיָה עוֹלֶה לִירוּשָׁלַיִם מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד לְכָל צַד. וְאֵיזוֹ הִיא תְּחוּמָהּ, אֵילַת מִן הַדָּרוֹם וְעַקְרַבַּת מִן הַצָּפוֹן, לוּד מִן הַמַּעֲרָב וְהַיַּרְדֵּן מִן הַמִּזְרָח. וּמְשָׁרַבּוּ הַפֵּרוֹת, הִתְקִינוּ שֶׁיְּהֵא נִפְדֶּה סָמוּךְ לַחוֹמָה. וּתְנַאי הָיָה בַּדָּבָר, שֶׁאִימָתַי שֶׁיִּרְצוּ, יַחֲזֹר הַדָּבָר לְכְמוֹת שֶׁהָיָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: מִשֶּׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הָיָה הַתְּנַאי הַזֶּה. וּתְנַאי הָיָה, אֵימָתַי שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, יַחֲזֹר הַדָּבָר לְכְמוֹת שֶׁהָיָה: ג. פֵּרֵם רְבָעִי: בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין לוֹ חֹמֶשׁ וְאֵין לוֹ בְּעוּר. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: יֵשׁ לוֹ. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יֵשׁ לוֹ פֶּרֶט וְיֵשׁ לוֹ עוֹלֵלוֹת, וְהָעֲנִיִּים פּוֹדִין לְעַצְמָן. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כְּלוּם לַגַּת: ד. כֵּיצַד פּוֹדִין נָטַע רְבָעִי: מַנִּיחַ אֶת הַסֶּל עַל־פִּי שְׁלשָׁה, וְאוֹמֵר: ׳כַּמָּה אָדָם רוֹצֶה לִפְדּוֹת לוֹ בְּסֶלַע, עַל מְנָת לְהוֹצִיא יְצִיאוֹת מִבֵּיתוֹ׳. וּמַנִּיחַ אֶת הַמָּעוֹת, וְאוֹמֵר: ׳כָּל הַנִּלְקָט מִזֶּה, מְחֻלָּל עַל הַמָּעוֹת הָאֵלּוּ בְּכָךְ וְכָךְ סְלָעִים בְּסֶלַע׳: ה. וּבַשְּׁבִיעִית: פּוֹדֵהוּ בְּשָׁוְיוֹ. וְאִם הָיָה הַכֹּל מֻפְקָר - אֵין לוֹ אֶלָּא שִׂכַר לְקִיטָה. הַפּוֹדֶה נָטַע רְבָעִי שֶׁלּוֹ, מוֹסִיף עָלָיו חֲמִישִׁיתוֹ, בֵּין שֶׁהוּא שֶׁלּוֹ, וּבֵין שֶׁנִּתַּן לוֹ בְּמַתָּנָה: ו. עֶרֶב יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח שֶׁל רְבִיעִית וְשֶׁל שְׁבִיעִית, הָיָה בְּעוּר. כֵּיצַד הָיָה בְּעוּר: נוֹתְנִין תְּרוּמָה וּתְרוּמַת־מַעֲשֵׂר לַבְּעָלִים, וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן לִבְעָלָיו, וּמַעְשַׂר עָנִי לִבְעָלָיו. וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהַבִּכּוּרִים מִתְבַּעֲרִים בְּכָל מָקוֹם. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הַבִּכּוּרִים נִתָּנִין לַכֹּהֲנִים כַּתְּרוּמָה. הַתַּבְשִׁיל: בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: צָרִיךְ לְבַעֵר. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: הֲרֵי הוּא כִּמְבֹעָר: ז. מִי שֶׁהָיוּ לוֹ פֵּרוֹת בַּזְּמַן הַזֶּה, וְהִגִּיעָה שְׁעַת הַבְּעוּר, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: צָרִיךְ לְחַלְּלָן עַל הַכֶּסֶף. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֶחָד שֶׁהֵן כֶּסֶף וְאֶחָד שֶׁהֵן פֵּרוֹת: ח. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ שׁוֹלְחִין אֵצֶל בַּעֲלֵי בָּתִּים שֶׁבַּמְּדִינוֹת, ׳מַהֲרוּ וְהַתְקִינוּ אֶת פֵּרוֹתֵיכֶם, עַד שֶׁלֹּא תַּגִּיעַ שְׁעַת הַבְּעוּר׳. עַד שֶׁבָּא רַבִּי עֲקִיבָא וְלִמֵּד, שֶׁכָּל הַפֵּרוֹת שֶׁלֹּא בָּאוּ לְעוֹנַת הַמַּעַשְׂרוֹת - פְּטוּרִים מִן הַבְּעוּר: ט. מִי שֶׁהָיוּ פֵּרוֹתָיו רְחוֹקִים מִמֶּנּוּ, צָרִיךְ לִקְרוֹת לָהֶם שֵׁם. מַעֲשֶׂה בְּרַבָּן גַּמְלִיאֵל וְהַזְּקֵנִים שֶׁהָיוּ בָּאִין בִּסְפִינָה, אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל: עִשּׂוּר שֶׁאֲנִי עָתִיד

לָמד - נָתוּן לִיהוֹשֻׁעַ וּמְקוֹמוֹ מֻשְׁכָּר לוֹ. עִשּׁוּר אַחַר שֶׁאֲנִי עָתִיד לָמד - נָתוּן לַעֲקִיבָא בֶּן יוֹסֵף, שֶׁיִּזְכֶּה בּוֹ לָעֲנִיִּים, וּמְקוֹמוֹ מֻשְׁכָּר לוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: עִשּׁוּר שֶׁאֲנִי עָתִיד לָמד - נָתוּן לְאֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, וּמְקוֹמוֹ מֻשְׁכָּר לוֹ. וְנִתְקַבְּלוּ זֶה מִזֶּה שָׂכָר: י. בַּמִּנְחָה בְּיוֹם־טוֹב הָאַחֲרוֹן הָיוּ מִתְוַדִּין. כֵּיצַד הָיָה הַוִּדּוּי: "בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן הַבַּיִת" (דְּבָרִים כו) - זֶה מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְנֶטַע רְבָעִי, "נְתַתִּיו לַלֵּוִי" - זֶה מַעְשַׂר לֵוִי, "וְגַם נְתַתִּיו" - זוֹ תְּרוּמָה וּתְרוּמַת־מַעֲשֵׂר. "לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה" - זֶה מַעְשַׂר עָנִי, הַלֶּקֶט וְהַשִּׁכְחָה וְהַפֵּאָה, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינָן מְעַכְּבִין אֶת הַוִּדּוּי. "מִן הַבַּיִת" - זוֹ חַלָּה: יא. "כְּכָל מִצְוָתְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" - הָא אִם הִקְדִּים מַעֲשֵׂר שֵׁנִי לָרִאשׁוֹן, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְוַדּוֹת. "לֹא עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ" - לֹא הִפְרַשְׁתִּי מִמִּין עַל שֶׁאֵינוֹ מִינוֹ, וְלֹא מִן הַתְּלוּשׁ עַל הַמְּחֻבָּר, וְלֹא מִן הַמְּחֻבָּר עַל הַתְּלוּשׁ, וְלֹא מִן הֶחָדָשׁ עַל הַיָּשָׁן, וְלֹא מִן הַיָּשָׁן עַל הֶחָדָשׁ. "וְלֹא שָׁכַחְתִּי" - לֹא שָׁכַחְתִּי מִלְּבָרֶכְךָ וּמִלְהַזְכִּיר שִׁמְךָ עָלָיו: יב. "לֹא אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ" - הָא אִם אֲכָלוֹ בַּאֲנִינָה, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְוַדּוֹת. "וְלֹא בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא" - הָא אִם הִפְרִישׁוֹ בְּטָמְאָה, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְוַדּוֹת. "וְלֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת" - לֹא לָקַחְתִּי מִמֶּנּוּ אָרוֹן וְתַכְרִיכִים לְמֵת, וְלֹא נְתַתִּיו לְאוֹנְנִים אֲחֵרִים. "שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְיָ אֱלֹהָי" - הֲבֵאתִיו לְבֵית־הַבְּחִירָה. "עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" - שָׂמַחְתִּי וְשִׂמַּחְתִּי בּוֹ: יג. "הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם" - עָשִׂינוּ מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ, אַף אַתָּה עֲשֵׂה מַה שֶּׁהִבְטַחְתָּנוּ, "הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל" - בָּנִים וּבָנוֹת. "וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ" - בְּטַל וּמָטָר וּבְוַלְדוֹת בְּהֵמָה. "כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ" - כְּדֵי שֶׁתִּתֵּן טַעַם בַּפֵּרוֹת: יד. מִכָּאן אָמְרוּ: יִשְׂרָאֵל וּמְמַזְּרִים מִתְוַדִּים, אֲבָל לֹא גֵּרִים וְלֹא עֲבָדִים מְשֻׁחְרָרִים, שֶׁאֵין לָהֶם חֵלֶק בָּאָרֶץ. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אַף לֹא כֹהֲנִים וּלְוִיִּם, שֶׁלֹּא נָטְלוּ חֵלֶק בָּאָרֶץ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: יֵשׁ לָהֶם עָרֵי מִגְרָשׁ: טו. יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל הֶעֱבִיר הוֹדָיוֹת הַמַּעֲשֵׂר. אַף הוּא בִּטֵּל אֶת הַמְעוֹרְרִים, וְאֶת הַנּוֹקְפִים. וְעַד יָמָיו הָיָה פַּטִּישׁ מַכֶּה בִּירוּשָׁלַיִם, וּבְיָמָיו אֵין אָדָם צָרִיךְ לִשְׁאֹל עַל הַדְּמַאי:

סְלִיק מַסֶּכֶת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי

מַסֶּכֶת חַלָּה פֶּרֶק א

א. חַמִּשָּׁה דְּבָרִים חַיָּבִין בַּחַלָּה: הַחִטִּים וְהַשְּׂעוֹרִים וְהַכֻּסְמִין וְשִׁבֹּלֶת־שׁוּעָל וְשִׁיפּוֹן. הֲרֵי אֵלּוּ חַיָּבִין בַּחַלָּה, וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, וַאֲסוּרִין בֶּחָדָשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח, וּמִלְקַצֵּר מִלִּפְנֵי הָעֹמֶר.

וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֹמֶר - הָעֹמֶר מַתִּירָן. וְאִם לָאו - אֲסוּרִין עַד שֶׁיָּבוֹא הָעֹמֶר הַבָּא: ב. הָאוֹכֵל מֵהֶם כַּזַּיִת מַצָּה בַּפֶּסַח יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ. כַּזַּיִת חָמֵץ - חַיָּב בְּהַכָּרֵת. נִתְעָרֵב אֶחָד מֵהֶם בְּכָל הַמִּינִים - הֲרֵי זֶה עוֹבֵר בַּפֶּסַח. הַנּוֹדֵר מִן הַפַּת וּמִן הַתְּבוּאָה - אָסוּר בָּהֶם, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: הַנּוֹדֵר מִן הַדָּגָן אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מֵהֶן. וְחַיָּבִין בַּחַלָּה וּבַמַּעֲשְׂרוֹת: ג. אֵלּוּ חַיָּבִין בַּחַלָּה וּפְטוּרִים מִן הַמַּעֲשְׂרוֹת: הַלֶּקֶט, וְהַשִּׁכְחָה, וְהַפֵּאָה, וְהַהֶפְקֵר, וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְּלָה תְּרוּמָתוֹ, וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ, וּמוֹתַר הָעֹמֶר, וּתְבוּאָה שֶׁלֹּא הֵבִיאָה שְׁלִישׁ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: תְּבוּאָה שֶׁלֹּא הֵבִיאָה שְׁלִישׁ - פְּטוּרָה מִן הַחַלָּה: ד. אֵלּוּ חַיָּבִין בַּמַּעֲשְׂרוֹת וּפְטוּרִין מִן הַחַלָּה: הָאֹרֶז, וְהַדֹּחַן, וְהַפְּרָגִים, וְהַשֻּׁמְשְׁמִין, וְהַקִּטְנִיּוֹת, וּפָחוֹת מֵחֲמִשָּׁה רְבָעִים בַּתְּבוּאָה. הַסְּפָגִין, וְהַדִּבְשָׁנִין, וְהָאֶסְקְרִיטִין, וְחַלַּת הַמַּשְׁרֵת, וְהַמִּדְמָע - פְּטוּרִין מִן הַחַלָּה: ה. עִסָּה שֶׁתְּחִלָּתָהּ סְפָגִין וְסוֹפָהּ סְפָגִין - פְּטוּרָה מִן הַחַלָּה. תְּחִלָּתָהּ עִסָּה וְסוֹפָהּ סְפָגִין תְּחִלָּתָהּ סְפָגִין וְסוֹפָהּ עִסָּה - חַיֶּבֶת בַּחַלָּה. וְכֵן הַקְּנוּבְקָאוֹת חַיָּבוֹת: ו. הַמִּעְסָה: בֵּית־שַׁמַּאי פּוֹטְרִין, וּבֵית־הִלֵּל מְחַיְּבִין. הַחֲלִיטָה: בֵּית־שַׁמַּאי מְחַיְּבִין, וּבֵית־הִלֵּל פּוֹטְרִין. חַלּוֹת־תּוֹדָה וּרְקִיקֵי־נָזִיר עֲשָׂאָן לְעַצְמוֹ - פָּטוּר. לְמֹכֵר בַּשּׁוּק - חַיָּב: ז. נַחְתּוֹם שֶׁעָשָׂה שְׁאוֹר לְחַלֵּק - חַיָּב בַּחַלָּה. נָשִׁים שֶׁנָּתְנוּ לְנַחְתּוֹם לַעֲשׂוֹת לָהֶן שְׁאוֹר, אִם אֵין בְּשֶׁל אַחַת מֵהֶן כַּשִּׁעוּר - פְּטוּרָה מִן הַחַלָּה: ח. עִסַּת הַכֻּלְבִּים, בִּזְמַן שֶׁהָרוֹעִים אוֹכְלִין מִמֶּנָּה - חַיֶּבֶת בַּחַלָּה, וּמְעָרְבִין בָּהּ, וּמִשְׁתַּתְּפִין בָּהּ, וּמְבָרְכִין עָלֶיהָ, וּמְזַמְּנִין עָלֶיהָ, וְנַעֲשֵׂית בְּיוֹם־טוֹב, וְיוֹצֵא בָהּ אָדָם יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח. אִם אֵין הָרוֹעִים אוֹכְלִין מִמֶּנָּה - אֵינָהּ חַיֶּבֶת בַּחַלָּה, וְאֵין מְעָרְבִין בָּהּ, וְאֵין מִשְׁתַּתְּפִין בָּהּ, וְאֵין מְבָרְכִין עָלֶיהָ, וְאֵין מְזַמְּנִין עָלֶיהָ, וְאֵינָהּ נַעֲשֵׂית בְּיוֹם־טוֹב, וְאֵין אָדָם יוֹצֵא בָהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ, מִטַּמְּאָה טֻמְאַת אֳכָלִין: ט. הַחַלָּה וְהַתְּרוּמָה - חַיָּבִין עֲלֵיהֶן מִיתָה וְחֹמֶשׁ, וַאֲסוּרִים לַזָּרִים, וְהֵם נִכְסֵי כֹהֵן, וְעוֹלִין בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּטְעוּנִין רְחִיצַת יָדַיִם וְהַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ, וְאֵינָן נִטָּלִין מִן הַטָּהוֹר עַל הַטָּמֵא, אֶלָּא מִן הַמֶּקֶף וּמִן הַדָּבָר הַגָּמוּר. הָאוֹמֵר כָּל גָּרְנִי תְּרוּמָה וְכָל עִסָּתִי חַלָּה, לֹא אָמַר כְּלוּם, עַד שֶׁיְּשַׁיֵּר מִקְצָת:

מַסֶּכֶת חַלָּה פֶּרֶק ב

א. פֵּרוֹת חוּצָה־לָאָרֶץ שֶׁנִּכְנְסוּ לָאָרֶץ - חַיָּבִים בַּחַלָּה. יָצְאוּ מִכָּאן לְשָׁם: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב, וְרַבִּי עֲקִיבָא פּוֹטֵר: ב. עֲפַר חוּצָה־לָאָרֶץ שֶׁבָּא בִּסְפִינָה לָאָרֶץ

– חַיָּב בַּמַּעֲשְׂרוֹת וּבַשְּׁבִיעִית. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אֵימָתַי: בִּזְמַן שֶׁהַסְּפִינָה גּוֹשֶׁשֶׁת. עִסָּה שֶׁנִּלּוֹשָׁה בְּמֵי־פֵרוֹת, חַיֶּבֶת בַּחַלָּה, וְנֶאֱכֶלֶת בְּיָדַיִם מְסֹאָבוֹת: ג. הָאִשָּׁה יוֹשֶׁבֶת וְקוֹצָה חַלָּתָהּ עֲרֵמָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא יְכוֹלָה לְכַסּוֹת עַצְמָהּ, אֲבָל לֹא הָאִישׁ. מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עִסָּתוֹ בְּטָהֳרָה, יַעֲשֶׂנָּה קִבִּין, וְאַל יַעֲשֶׂנָּה בְּטֻמְאָה. וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: יַעֲשֶׂנָּה בְּטֻמְאָה וְאַל יַעֲשֶׂנָּה קִבִּים, שֶׁכְּשֵׁם שֶׁהוּא קוֹרֵא לַטְּהוֹרָה, כָּךְ הוּא קוֹרֵא לַטְּמֵאָה, לָזוֹ קוֹרֵא חַלָּה בַּשֵּׁם וְלָזוֹ קוֹרֵא חַלָּה בַּשֵּׁם, אֲבָל קִבִּים – אֵין לָהֶם חֵלֶק בַּשֵּׁם: ד. הָעוֹשֶׂה עִסָּתוֹ קִבִּים וְנָגְעוּ זֶה בָּזֶה, פְּטוּרִים מִן הַחַלָּה עַד שֶׁיִּשּׁוֹכוּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַף הָרוֹדֶה וְנוֹתֵן לַסַּל, הַסַּל מְצָרְפָן לַחַלָּה: ה. הַמַּפְרִישׁ חַלָּתוֹ קֶמַח – אֵינָהּ חַלָּה, וְגָזֵל בְּיַד כֹּהֵן, הָעִסָּה עַצְמָהּ – חַיֶּבֶת בַּחַלָּה, וְהַקֶּמַח – אִם יֵשׁ בּוֹ כַּשְּׁעוּר, חַיָּבֶת בַּחַלָּה, וַאֲסוּרָה לַזָּרִים, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ; אָמְרוּ לוֹ: מַעֲשֶׂה וּקְפָשָׁהּ זָקֵן זָר. אָמַר לָהֶם: אַף הוּא קִלְקֵל לְעַצְמוֹ וְתִקֵּן לַאֲחֵרִים: ו. חֲמִשָּׁה רְבָעִים קֶמַח – חַיָּבִים בַּחַלָּה. הֵם וּשְׁאוֹרָן וְסָבָן וּמִרְסָנָן חֲמִשָּׁה רְבָעִים – חַיָּבִין. נִטַּל מִרְסָנָן מִתּוֹכָן וְחָזַר לְתוֹכָן – הֲרֵי אֵלּוּ פְּטוּרִין: ז. שִׁעוּר הַחַלָּה, אֶחָד מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה. הָעוֹשֶׂה עִסָּה לְעַצְמוֹ, וְהָעוֹשֶׂה לְמִשְׁתֵּה בְנוֹ – אֶחָד מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה. נַחְתּוֹם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לְמֹכֵר בַּשּׁוּק, וְכֵן הָאִשָּׁה שֶׁהִיא עוֹשָׂה לְמֹכֵר בַּשּׁוּק – אֶחָד מֵאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. נִטְמֵאת עִסָּתָהּ שׁוֹגֶגֶת אוֹ אֲנוּסָה – אֶחָד מֵאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. נִטְמֵאת מִזִּידָה – אֶחָד מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא חוֹטֵא נִשְׂכָּר: ח. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: נִטֶּלֶת מִן הַטְּהוֹר עַל הַטָּמֵא. כֵּיצַד? עִסָּה טְהוֹרָה וְעִסָּה טְמֵאָה, נוֹטֵל כְּדֵי חַלָּה מֵעִסָּה שֶׁלֹּא הוּרְמָה חַלָּתָהּ וְנוֹתֵן פָּחוֹת מִכַּבֵּיצָה בָּאֶמְצַע, כְּדֵי שֶׁיִּטֹּל מִן הַמֻּקָּף. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין:

מַסֶּכֶת חַלָּה פֶּרֶק ג

א. אוֹכְלִין עֲרַאי מִן הָעִסָּה, עַד שֶׁתִּתְגַּלְגֵּל בַּחִטִּים וְתִטַּמְטֵם בַּשְּׁעוֹרִים. גֻּלְגֻּלָּה בַּחִטִּים וְטִמְטְמָה בַּשְּׁעוֹרִים, הָאוֹכֵל מִמֶּנָּה חַיָּב מִיתָה. כֵּיוָן שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת אֶת הַמַּיִם, מַגְבַּהַּת חַלָּתָהּ, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא שָׁם חֲמִשָּׁה רְבָעִים קֶמַח: ב. נִדְמְעָה עִסָּתָהּ עַד שֶׁלֹּא גֻּלְגֻּלָּה – פְּטוּרָה, שֶׁהַמִּדָּמַע פָּטוּר. וּמִשֶּׁגֻּלְגֻּלָּה – חַיֶּבֶת. נוֹלַד לָהּ סְפֵק טֻמְאָה עַד שֶׁלֹּא גֻּלְגֻּלָּה, תֵּעָשֶׂה בְּטֻמְאָה, וּמִשֶּׁגֻּלְגֻּלָּה, תֵּעָשֶׂה בְּטָהֳרָה: ג. הִקְדִּישָׁהּ עִסָּתָהּ עַד שֶׁלֹּא גֻּלְגֻּלָּה, וּפְדָאָתָהּ – חַיֶּבֶת. מִשֶּׁגֻּלְגֻּלָּה, וּפְדָאָתָהּ – חַיֶּבֶת. הִקְדִּישַׁתָּהּ עַד שֶׁלֹּא גֻּלְגֻּלָּה, וְגֻלְגֻּלָּה הַגִּזְבָּר, וְאַחַר־כָּךְ פְּדָאָתָהּ – פְּטוּרָה, שֶׁבְּשָׁעַת חוֹבָתָהּ הָיְתָה

פְּטוּרָה: ד. כֵּיוֹצֵא בּוֹ: הַמַּקְדִּישׁ פֵּרוֹתָיו, עַד שֶׁלֹּא בָּאוּ לְעוֹנַת הַמַּעַשְׂרוֹת, וּפְדָאָן - חַיָּבִין. וּמִשֶּׁבָּאוּ לְעוֹנַת הַמַּעַשְׂרוֹת, וּפְדָאָן - חַיָּבִין. הִקְדִּישָׁן עַד שֶׁלֹּא נִגְמְרוּ, וּגְמָרָן הַגִּזְבָּר, וְאַחַר־כָּךְ פְּדָאָן - פְּטוּרִין, שֶׁבִּשְׁעַת חוֹבָתָן הָיוּ פְּטוּרִין: ה. נָכְרִי שֶׁנָּתַן לְיִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לוֹ עִסָּה, פְּטוּרָה מִן הַחַלָּה. נְתָנָהּ לוֹ מַתָּנָה, עַד שֶׁלֹּא גִּלְגֵּל - חַיָּב. וּמִשֶּׁגִּלְגֵּל - פָּטוּר. הָעוֹשֶׂה עִסָּה עִם הַנָּכְרִי, אִם אֵין בְּשֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּשִׁעוּר חַלָּה - פְּטוּרָה מִן הַחַלָּה: ו. גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר וְהָיְתָה לוֹ עִסָּה, נַעֲשֵׂית עַד שֶׁלֹּא נִתְגַּיֵּר - פָּטוּר, וּמִשֶּׁנִּתְגַּיֵּר - חַיָּב. וְאִם סָפֵק - חַיָּב, וְאֵין חַיָּבִין עָלֶיהָ חֹמֶשׁ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַקְּרִימָה בַּתַּנּוּר: ז. הָעוֹשֶׂה עִסָּה מִן הַחִטִּים וּמִן הָאֹרֶז, אִם יֵשׁ בָּהּ טַעַם דָּגָן - חַיֶּבֶת בַּחַלָּה, וְיוֹצֵא בָּהּ אָדָם יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח. וְאִם אֵין בָּהּ טַעַם דָּגָן - אֵינָהּ חַיֶּבֶת בַּחַלָּה, וְאֵין אָדָם יוֹצֵא בָּהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ בַּפֶּסַח: ח. הַנּוֹטֵל שְׁאוֹר מֵעִסָּה שֶׁלֹּא הוּרְמָה חַלָּתָהּ, וְנוֹתֵן לְתוֹךְ עִסָּה שֶׁהוּרְמָה חַלָּתָהּ, אִם יֵשׁ לוֹ פַּרְנָסָה מִמָּקוֹם אַחֵר - מוֹצִיא לְפִי חֶשְׁבּוֹן. וְאִם לָאו - מוֹצִיא חַלָּה אַחַת עַל הַכֹּל: ט. כֵּיוֹצֵא בּוֹ, זֵיתֵי מָסִיק שֶׁנִּתְעָרְבוּ עִם זֵיתֵי נִקּוּף, עִנְבֵי בָצִיר עִם עִנְבֵי עוֹלֵלוֹת, אִם יֵשׁ לוֹ פַּרְנָסָה מִמָּקוֹם אַחֵר - מוֹצִיא לְפִי חֶשְׁבּוֹן. וְאִם לָאו, מוֹצִיא תְּרוּמָה וּתְרוּמַת־מַעֲשֵׂר לַכֹּל, וְהַשְּׁאָר מַעֲשֵׂר וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי לְפִי חֶשְׁבּוֹן: י. הַנּוֹטֵל שְׁאוֹר מֵעִסַּת חִטִּים וְנוֹתֵן לְתוֹךְ עִסַּת אֹרֶז, אִם יֵשׁ בָּהּ טַעַם דָּגָן - חַיֶּבֶת בַּחַלָּה. וְאִם לָאו - פְּטוּרָה. אִם־כֵּן, לָמָּה אָמְרוּ הַטֶּבֶל אוֹסֵר כָּל שֶׁהוּא, מִן בְּמִינוֹ. וְשֶׁלֹּא בְמִינוֹ, בְּנוֹתֵן טַעַם:

מַסֶּכֶת חַלָּה פֶּרֶק ד

א. שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁעָשׂוּ שְׁנֵי קַבִּין, וְנָגְעוּ זֶה בָּזֶה, אֲפִלּוּ הֵם מִמִּין אֶחָד - פְּטוּרִים. וּבִזְמַן שֶׁהֵם שֶׁל אִשָּׁה אַחַת, מִין בְּמִינוֹ - חַיָּב. וְשֶׁלֹּא בְמִינוֹ - פָּטוּר: ב. אֵיזֶה הוּא מִין בְּמִינוֹ: הַחִטִּים אֵינָן מִצְטָרְפוֹת עִם הַכֹּל, אֶלָּא עִם הַכִּסְמִין. הַשְּׁעוֹרִים מִצְטָרְפוֹת עִם הַכֹּל, חוּץ מִן הַחִטִּים. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר: שְׁאָר הַמִּינִים מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה: ג. שְׁנֵי קַבִּים וְקַב אֹרֶז אוֹ קַב תְּרוּמָה בָּאֶמְצַע - אֵינָן מִצְטָרְפִין. דָּבָר שֶׁנִּטְלָה חַלָּתוֹ בָּאֶמְצַע - מִצְטָרְפִין, שֶׁכְּבָר נִתְחַיֵּב בַּחַלָּה: ד. קַב חָדָשׁ וְקַב יָשָׁן שֶׁנִּשְׁכוּ זֶה בָּזֶה, רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: יִטֹּל מִן הָאֶמְצַע, וַחֲכָמִים אוֹסְרִים, הַנּוֹטֵל חַלָּה מִן הַקַּב, רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: חַלָּה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינָהּ חַלָּה: ה. שְׁנֵי קַבִּין שֶׁנִּטְלָה חַלָּתוֹ שֶׁל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְשֶׁל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ, חָזַר וַעֲשָׂאָן עִסָּה אַחַת, רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹטֵר, וַחֲכָמִים מְחַיְּבִין; נִמְצָא חֻמְרוֹ

קָלוֹ: ו. נוֹטֵל אָדָם כְּדֵי חַלָּה מֵעִסָּה שֶׁלֹּא הוּרְמָה חַלָּתָהּ, לַעֲשׂוֹתָהּ בְּטָהֳרָה, לִהְיוֹת מַפְרִישׁ עָלֶיהָ וְהוֹלֵךְ חַלַּת דְּמַאי עַד שֶׁתִּסָּרֵחַ. שֶׁחַלַּת דְּמַאי נִטֶּלֶת מִן הַטָּהוֹר עַל הַטָּמֵא וְשֶׁלֹּא מִן הַמֻּקָּף: ז. יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיוּ אֲרִיסִין לְנָכְרִים בְּסוּרְיָא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּב פֵּרוֹתֵיהֶם בַּמַּעֲשְׂרוֹת וּבַשְּׁבִיעִית, וְרַבָּן גַּמְלִיאֵל פּוֹטֵר. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: שְׁתֵּי חַלּוֹת בְּסוּרְיָא. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: חַלָּה אֶחָת. אָחֲזוּ קָלוֹ שֶׁל רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְקָלוֹ שֶׁל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. חָזְרוּ לִנְהֹג כְּדִבְרֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל בִּשְׁתֵּי דְּרָכִים: ח. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: שָׁלֹשׁ אַרְצוֹת לַחַלָּה: מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְעַד כְּזִיב - חַלָּה אֶחָת. מִכְּזִיב וְעַד הַנָּהָר וְעַד אֲמָנָה - שְׁתֵּי חַלּוֹת, אַחַת לָאוּר וְאַחַת לַכֹּהֵן. שֶׁל אוּר - יֵשׁ לָהּ שִׁעוּר, וְשֶׁל כֹּהֵן - אֵין לָהּ שִׁעוּר. מִן הַנָּהָר וְעַד אֲמָנָה וּלְפְנִים - שְׁתֵּי חַלּוֹת, אַחַת לָאוּר וְאַחַת לַכֹּהֵן. שֶׁל אוּר - אֵין לָהּ שִׁעוּר. וְשֶׁל כֹּהֵן - יֵשׁ לָהּ שִׁעוּר, וּטְבוּל יוֹם אוֹכְלָהּ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֵינוֹ צָרִיךְ טְבִילָה. וַאֲסוּרָה לַזָּבִים וְלַזָּבוֹת לַנִּדָּה וְלַיּוֹלְדוֹת. וְנֶאֱכֶלֶת עִם הַזָּר עַל הַשֻּׁלְחָן, וְנִתֶּנֶת לְכָל כֹּהֵן: ט. וְאֵלּוּ נִתָּנִין לְכָל כֹּהֵן: הַחָרְמִים, וְהַבְּכוֹרוֹת, וּפִדְיוֹן־הַבֵּן, וּפִדְיוֹן פֶּטֶר־חֲמוֹר, וְהַזְּרוֹעַ, וְהַלְּחָיַיִם, וְהַקֵּבָה, וְרֹאשִׁית־הַגֵּז, וְשֶׁמֶן־שְׁרֵפָה, וְקָדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ, וְהַבִּכּוּרִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר בַּבִּכּוּרִים. כַּרְשִׁינֵי־תְרוּמָה, רַבִּי עֲקִיבָא מַתִּיר, וַחֲכָמִים אוֹסְרִים: י. נִתַּאי אִישׁ תְּקוֹעַ הֵבִיא חַלּוֹת מִבֵּיתָר, וְלֹא קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ. אַנְשֵׁי אֶלְכְּסַנְדְּרִיָּא הֵבִיאוּ חַלּוֹתֵיהֶן מֵאֶלְכְּסַנְדְּרִיָּא, וְלֹא קִבְּלוּ מֵהֶם. אַנְשֵׁי הַר צְבוּעִים הֵבִיאוּ בִּכּוּרֵיהֶם קֹדֶם עֲצֶרֶת, וְלֹא קִבְּלוּ מֵהֶם, מִפְּנֵי הַכָּתוּב שֶׁבַּתּוֹרָה: (שְׁמוֹת כג, טז): "וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה": יא. בֶּן אַנְטִינוֹס הֶעֱלָה בְּכוֹרוֹת מִבָּבֶל - וְלֹא קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ. יוֹסֵף הַכֹּהֵן הֵבִיא בִּכּוּרֵי יַיִן וָשֶׁמֶן - וְלֹא קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ. אַף הוּא הֶעֱלָה בָּנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ, לַעֲשׂוֹת פֶּסַח קָטָן בִּירוּשָׁלַיִם - וְהֶחֱזִירוּהוּ, שֶׁלֹּא יִקָּבַע הַדָּבָר חוֹבָה. אֲרִיסְטוֹן הֵבִיא בִּכּוּרָיו מֵאַפַּמְיָא וְקִבְּלוּ מִמֶּנּוּ, מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ: הַקּוֹנֶה בְּסוּרְיָא, כְּקוֹנֶה בְּפַרְוָר שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם:

סְלִיק מַסֶּכֶת חַלָּה

מַסֶּכֶת עָרְלָה פֶּרֶק א

א. הַנּוֹטֵעַ לִסְיָג וּלְקוֹרוֹת - פָּטוּר מִן הָעָרְלָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֲפִלּוּ אָמַר הַפְּנִימִי לְמַאֲכָל וְהַחִיצוֹן לִסְיָג - הַפְּנִימִי חַיָּב, וְהַחִיצוֹן פָּטוּר: ב. עֵת שֶׁבָּאוּ אֲבוֹתֵינוּ לָאָרֶץ, מָצְאוּ נְטוּעַ - פָּטוּר. נָטְעוּ, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא כִּבְּשׁוּ - חַיָּב. הַנּוֹטֵעַ לָרַבִּים - חַיָּב. רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר. הַנּוֹטֵעַ בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְהַנָּכְרִי שֶׁנָּטַע, וְהַגַּזְלָן שֶׁנָּטַע, וְהַנּוֹטֵעַ בַּסְּפִינָה, וְהָעוֹלֶה מֵאֵלָיו חַיָּב בָּעָרְלָה:

ג. אִילָן שֶׁנֶּעֱקַר וְהַסֶּלַע עִמּוֹ, שִׁטְפוֹ נָהָר וְהַסֶּלַע עִמּוֹ, אִם יָכוֹל לִחְיוֹת - פָּטוּר. וְאִם לָאו - חַיָּב. נֶעֱקַר הַסֶּלַע מִצִּדּוֹ, אוֹ שֶׁזִּעְזְעַתּוּ הַמַּחֲרֵשָׁה, אוֹ שֶׁזִּעְזְעוּ וַעֲשָׂאוּ כֶּעָפָר, אִם יָכוֹל לִחְיוֹת - פָּטוּר. וְאִם לָאו - חַיָּב: ד. אִילָן שֶׁנֶּעֱקַר וְנִשְׁתַּיֵּר בּוֹ שֹׁרֶשׁ פָּטוּר. וְכַמָּה יְהֵא הַשֹּׁרֶשׁ? רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יְהוּדָה אִישׁ בַּרְתּוֹתָא: כְּמַחַט שֶׁל מִתּוֹן: ה. אִילָן שֶׁנֶּעֱקַר וּבוֹ בְּרֵכָה, וְהוּא חָיֶה מִמֶּנָּה - חָזְרָה הַזְּקֵנָה לִהְיוֹת כַּבְּרֵכָה, הִבְרִיכָה שָׁנָה אַחַר שָׁנָה, וְנִפְסְקָה - מוֹנֶה מִשָּׁעָה שֶׁנִּפְסְקָה. סִפּוּק הַגְּפָנִים, וְסִפּוּק עַל־גַּבֵּי סִפּוּק, אַף־עַל־פִּי שֶׁהִבְרִיכָן בָּאָרֶץ - מָתָר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר מָקוֹם שֶׁכְּחָהּ יָפֶה - מָתָר, וּמָקוֹם שֶׁכְּחָהּ רָע - אָסוּר. וְכֵן בְּרֵכָה שֶׁנִּפְסְקָה וְהָיָא מְלֵאָה פֵּרוֹת, אִם הוֹסִיף בְּמָאתַיִם - אָסוּר: ו. נְטִיעָה שֶׁל עָרְלָה וְשֶׁל כִּלְאֵי־הַכֶּרֶם שֶׁנִּתְעָרְבוּ בִּנְטִיעוֹת, הֲרֵי זֶה לֹא יִלְקֹט. וְאִם לָקַט - יַעֲלֶה בְּאֶחָד וּמָאתַיִם, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּן לִלְקֹט. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף יִתְכַּוֵּן לִלְקֹט וְיַעֲלֶה בְּאֶחָד וּמָאתַיִם: ז. הָעֲלִים, וְהַלּוּלָבִים, וּמֵי־גְפָנִים, וּסְמָדַר - מָתָרִים בָּעָרְלָה וּבְרִבְעִי וּבַנָּזִיר, וַאֲסוּרִים בָּאֲשֵׁרָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הַסְּמָדַר אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא פֶּרִי. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הַמַּעֲמִיד בְּשֹׁרֶף הָעָרְלָה - אָסוּר. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: שָׁמַעְתִּי בְּפֵרוּשׁ, שֶׁהַמַּעֲמִיד בְּשֹׁרֶף הָעֲלִים, וּבְשֹׁרֶף הָעִקָּרִים - מָתָר, בְּשֹׁרֶף הַפַּגִּים - אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהֵם פֶּרִי: ח. עַנְקוֹקְלוֹת, וְהַחַרְצַנִּים, וְהַזַּגִּים, וְהַתֶּמֶד שֶׁלָּהֶם, קִלְפֵּי רִמּוֹן וְהַנֵּץ שֶׁלּוֹ, קִלְפֵּי אֱגוֹזִים, וְהַגַּרְעִינִים - אֲסוּרִים בָּעָרְלָה, וּבָאֲשֵׁרָה, וּבַנָּזִיר, וּמֻתָּרִין בָּרִבְעִי. וְהַנּוֹבְלוֹת כֻּלָּן אֲסוּרוֹת: ט. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר נוֹטְעִין יִחוּר שֶׁל עָרְלָה, וְאֵין נוֹטְעִין אֱגוֹז שֶׁל עָרְלָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא פֶּרִי. וְאֵין מַרְכִּיבִין בְּכַפְנִיּוֹת שֶׁל עָרְלָה:

מַסֶּכֶת עָרְלָה פֶּרֶק ב

א. הַתְּרוּמָה וּתְרוּמַת־מַעֲשֵׂר שֶׁל דְּמַאי, הַחַלָּה וְהַבִּכּוּרִים - עוֹלִים בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, וְצָרִיךְ לְהָרִים. הָעָרְלָה וְכִלְאֵי הַכֶּרֶם - עוֹלִים בְּאֶחָד וּמָאתַיִם, וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, וְאֵין צָרִיךְ לְהָרִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵינָן מִצְטָרְפִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִצְטָרְפִין בְּנוֹתֵן טַעַם, אֲבָל לֹא לֶאֱסֹר: ב. הַתְּרוּמָה מַעֲלָה אֶת הָעָרְלָה, וְהָעָרְלָה אֶת הַתְּרוּמָה. כֵּיצַד, סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לְמֵאָה, וְאַחַר־כָּךְ נָפְלוּ שְׁלֹשָׁה קַבִּין עָרְלָה, אוֹ שְׁלֹשָׁה קַבִּין כִּלְאֵי־הַכֶּרֶם, זוֹ הִיא שֶׁהַתְּרוּמָה מַעֲלָה אֶת הָעָרְלָה, וְהָעָרְלָה אֶת הַתְּרוּמָה: ג. הָעָרְלָה מַעֲלָה אֶת הַכִּלְאַיִם, וְהַכִּלְאַיִם אֶת הָעָרְלָה, וְהָעָרְלָה אֶת הָעָרְלָה. כֵּיצַד: סְאָה עָרְלָה שֶׁנָּפְלָה לְמָאתַיִם,

וְאַחַר־כָּךְ נָפְלָה סְאָה וְעוֹד עָרְלָה, אוֹ סְאָה וְעוֹד שֶׁל כִּלְאֵי־הַכֶּרֶם - זוֹ הִיא שֶׁהָעָרְלָה מַעֲלָה אֶת הַכִּלְאַיִם, וְהַכִּלְאַיִם אֶת הָעָרְלָה, וְהָעָרְלָה אֶת הָעָרְלָה: ד. כָּל הַמְחַמֵּץ וְהַמְתַבֵּל וְהַמְדַמֵּעַ בַּתְּרוּמָה וּבָעָרְלָה וּבְכִלְאֵי הַכֶּרֶם - אָסוּר. וּבֵית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים אַף מְטַמֵּא. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: לְעוֹלָם אֵינוֹ מְטַמֵּא, עַד שֶׁיִּהֶא בּוֹ כַּבֵּיצָה: ה. דּוֹסְתַּאי אִישׁ כְּפַר יַתְמָה, הָיָה מִתַּלְמִידֵי בֵּית־שַׁמַּאי, וְאָמַר: שָׁמַעְתִּי מִשַּׁמַּאי הַזָּקֵן שֶׁאָמַר: לְעוֹלָם אֵינוֹ מְטַמֵּא עַד שֶׁיִּהֶא בּוֹ כַּבֵּיצָה: ו. וּלְמָה אָמְרוּ: ׳כָּל הַמְחַמֵּץ וְהַמְתַבֵּל וְהַמְדַמֵּעַ׳ - לְהַחֲמִיר? מִין בְּמִינוֹ. לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר? מִין בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ. כֵּיצַד: שְׂאוֹר שֶׁל חִטִּים שֶׁנָּפַל לְתוֹךְ עִסַּת חִטִּים, וְיֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ, בֵּין שֶׁיֵּשׁ בּוֹ לַעֲלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּבֵין שֶׁאֵין בּוֹ לַעֲלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה - אָסוּר. אֵין בּוֹ לַעֲלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, בֵּין שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ, בֵּין שֶׁאֵין בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ - אָסוּר: ז. לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר מִין בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ, כֵּיצַד: כְּגוֹן גְּרִיסִין שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם עֲדָשִׁים, וְיֵשׁ בָּהֶם בְּנוֹתֵן טַעַם בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם לַעֲלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּבֵין שֶׁאֵין בָּהֶם לַעֲלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, אָסוּר. אֵין בָּהֶם בְּנוֹתֵן טַעַם, בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם לַעֲלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה וּבֵין שֶׁאֵין בָּהֶם לַעֲלוֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, מֻתָּר: ח. שְׂאוֹר שֶׁל חֻלִּין שֶׁנָּפַל לְתוֹךְ עִסָּה, וְיֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ, וְאַחַר־כָּךְ נָפַל שְׂאוֹר שֶׁל תְּרוּמָה, אוֹ שְׂאוֹר שֶׁל כִּלְאֵי־הַכֶּרֶם, וְיֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ - אָסוּר: ט. שְׂאוֹר שֶׁל חֻלִּין שֶׁנָּפַל לְתוֹךְ עִסָּה וְחִמְּצָה, וְאַחַר־כָּךְ נָפַל שְׂאוֹר שֶׁל תְּרוּמָה, אוֹ שְׂאוֹר שֶׁל כִּלְאֵי־הַכֶּרֶם, וְיֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ - אָסוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר: י. תַּבְלִין, שְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה שֵׁמוֹת מִמִּין אֶחָד, אוֹ מִשְּׁלֹשָׁה אָסוּר, וּמִצְטָרְפִין. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה שֵׁמוֹת מִמִּין אֶחָד, אוֹ שְׁנֵי מִינִין מִשָּׁם אֶחָד, אֵינָן מִצְטָרְפִין: יא. שְׂאוֹר שֶׁל חֻלִּין וְשֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹךְ עִסָּה, לֹא בָזֶה כְּדֵי לְחַמֵּץ, וְלֹא בָזֶה כְּדֵי לְחַמֵּץ, וְנִצְטָרְפוּ וְחִמְּצוּ, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַחַר הָאַחֲרוֹן אֲנִי בָּא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין שֶׁנָּפַל אִסּוּר בַּתְּחִלָּה בֵּין בַּסּוֹף - לְעוֹלָם אֵינוֹ אוֹסֵר עַד שֶׁיִּהֶא בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ: יב. יוֹעֶזֶר אִישׁ הַבִּירָה הָיָה מִתַּלְמִידֵי בֵּית שַׁמַּאי, וְאָמַר שָׁאַלְתִּי אֶת רַבָּן גַּמְלִיאֵל הַזָּקֵן, עוֹמֵד בְּשַׁעַר הַמִּזְרָח, וְאָמַר: לְעוֹלָם אֵינוֹ אוֹסֵר, עַד שֶׁיִּהֶא בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ: יג. כֵּלִים שֶׁסָּכָן בְּשֶׁמֶן טָמֵא, וְחָזַר וְסָכָן בְּשֶׁמֶן טָהוֹר, אוֹ שֶׁסָּכָן בְּשֶׁמֶן טָהוֹר, וְחָזַר וְסָכָן בְּשֶׁמֶן טָמֵא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַחַר הָרִאשׁוֹן אֲנִי בָּא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אַחַר הָאַחֲרוֹן: יד. שְׂאוֹר שֶׁל תְּרוּמָה וְשֶׁל כִּלְאֵי־הַכֶּרֶם, שֶׁנָּפְלוּ לְתוֹךְ עִסָּה, לֹא בָזֶה כְּדֵי לְחַמֵּץ, וְלֹא בָזֶה כְּדֵי לְחַמֵּץ, וְנִצְטָרְפוּ

וְחִמְצוּ, אָסוּר לַזָּרִים וּמֻתָּר לַכֹּהֲנִים.
רַבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר לַזָּרִים וְלַכֹּהֲנִים: טו.
תַּבְלִין שֶׁל תְּרוּמָה וְשֶׁל כִּלְאֵי־הַכֶּרֶם
שֶׁנָּפְלוּ בַּקְּדֵרָה, לֹא בָאֲלוּ כְּדֵי לְתַבֵּל,
וְלֹא בָאֲלוּ כְּדֵי לְתַבֵּל, וְנִצְטָרְפוּ וְתִבְּלוּ,
אָסוּר לַזָּרִים וּמֻתָּר לַכֹּהֲנִים. רַבִּי
שִׁמְעוֹן מַתִּיר לַזָּרִים וְלַכֹּהֲנִים: טז.
חֲתִיכָה שֶׁל קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים שֶׁל פִּגּוּל
וְשֶׁל נוֹתָר שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם הַחֲתִיכוֹת,
אָסוּר לַזָּרִים וּמֻתָּר לַכֹּהֲנִים. רַבִּי
שִׁמְעוֹן מַתִּיר לַזָּרִים וְלַכֹּהֲנִים: יז.
בְּשַׂר קָדְשֵׁי־קָדָשִׁים וּבְשַׂר קָדָשִׁים־
קַלִּים שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם בְּשַׂר הַתַּאֲוָה,
אָסוּר לַטְּמֵאִים וּמֻתָּר לַטְּהוֹרִים:

(רפא-רפב; יום ראשון)

תָּא חֲזֵי דְּהָא אִנּוּן שְׁנֵי דַּהֲוָה טָמִיר וְגָנִיז בַּהֲדֵיהוּ דְּשֵׁם וְעֵבֶר, שֵׁם אוֹלִיף לֵיהּ חָכְמָתָא עִלָּאָה דְּבָתֵּי גָּוָאֵי. וְעֵבֶר אוֹלִיף לֵיהּ חָכְמָתָא תַּתָּאָה, וְסִימָנִיךְ (יְהוֹשֻׁעַ כד, ב): ״בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם״. מַאי בְּעֵבֶר הַנָּהָר? אֶלָּא רָזָא הוּא דְּכָל יוֹמֵיהוֹן דְּאִנּוּן קַדְמָאֵי, לָא הֲווּ אוֹלִיפָן אֶלָּא חָכְמָתָא תַּתָּאָה דְּאַתְיָא מִבָּתֵּי בָּרָאֵי דְּאִיקָּרֵי אֲחוֹרֵי הַפַּרְגּוֹד, וּבְאִנּוּן דַּאֲחוֹרֵי הַפַּרְגּוֹד הֲווּ מִתְדַּבְּקִין, וַהֲווּ מוֹדִיעִין לוֹן מִילִין דַּעֲתִידִין לְמֵיתֵי לְעַלְמָא בִּישׁ אוֹ טָב, וּכְדֵין הֲווּ כָּל אִינּוּן דָּרִין, עַד דְּאָתָא הַהוּא סִטְרָא דִּקְדוּשָׁא עִלָּאָה, וְאַמְשִׁיךְ לֵיהּ לְאַבְרָהָם וְאוֹדַע לֵיהּ מִלִּין דְּשָׁרְשָׁא דְּאִתְמַשְׁכָּן לְעַלְמָא מִנְּהוֹן מִבָּתֵּי גָּוָאֵי, וּמִתַּמָּן שַׁאֲבִין כָּל אִינּוּן דְּאִקְרוֹן בָּתֵּי בָּרָאֵי, וּמִתַּמָּן מִתְהַוָּן קְצָת מִילִין לָא כְּלָא, וְסִימָנִיךְ מִתַּמְצִית גּוּפָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הָעוֹלָם שׁוֹתֶה.

וּמֵהָאי שַׁעְתָּא דְּקָאִים אַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם עַל הַהוּא סִטְרָא קַדִּישָׁא דְּמִינֵּהּ כְּלָא נָפִיק וְנָגִיד, וּבֵהּ כְּלָא תַּלְיָן, נָפַק לֵיהּ לְשַׁעֲתֵהּ מֵהַאי סִטְרָא דְּאִנּוּן בְּנֵי עֵבֶר הַנָּהָר, וְאָתָא לֵיהּ לְאִשְׁתַּעְשְׁעָא בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא. הָדָא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם, ג): ״וָאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֶךְ אֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן״, ׳אֶרֶץ כְּנָעַן׳ מַמָּשׁ, אַרְעָא דְּשַׁאֲר חַיָּלִין עִלָּאִין תְּבִירִין תְּחוֹתָהּ תַּמָּן, וְלֵית לְהוֹן קִיּוּמָא בַּהֲדָהּ.

*

״וְשָׁחֲטוּ הַפֶּסַח״, אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִבָּעְשׁוֹר לַחֹדֶשׁ סְבוּ דַּחֲלָא דְּמִצְרַיִם וְתִפְסוֹן לֵיהּ, וְיֵהֵא אָסוּר וְתָפִיס תְּלָתָא יוֹמִין, וּבְיוֹמָא רְבִיעָאָה אַפִּיקוּ לֵיהּ לְדִינָא וְאִתְכְּנָשׁוּ עָלֵהּ לְקַטְלֵהּ, וְיֵחָמוּן לֵיהּ מִצְרָאֵי הֵיךְ אָתוּן עַבְדִין בֵּיהּ דִּינָא. וְדָא קַשְׁיָא לְהוּ מִכָּל מַכְתְּשִׁין דְּעָבַד לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִנּוּן דִּינִין דְּעָבְדוּ בְּדָחֲלֵיהוֹן. לְבָתַר דָּיְנִין לֵיהּ בְּנוּרָא בְּגִין דִּכְתִיב (דְּבָרִים ז, כה): ״פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ״. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שְׁמוֹת יב, ט): ״אַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא״, דְּלָא יֵימְרוּן בְּתִאוּבְתָּא דְּדַחֲלָא אַכְלִין לֵיהּ, אֶלָּא אַתְקִינוּ לֵיהּ צָלִי וְלֹא מְבֻשָּׁל, דְּאִלּוּ מְבֻשָּׁל יְהֵא טָמִיר וְלָא

יֵחֲמוּן לֵיהּ, אֶלָּא תַּקִּינוּ לֵיהּ מוֹקְדָּא בְּנוּרָא דְּרֵיחֵהּ נוֹדֵף. וְתוּ רֵישֵׁהּ עָלֵהּ, דְּלָא יֵימְרוּן דְּחַיָּה אוֹ דְּמִלָּה אַחֲרָא הִיא. וְתוּ עֻצָּם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ, אֶלָּא דְּיֵחֲמוּן גָּרְמוּ רָמָאן בְּשׁוּקָא וְלָא יַכְלִין לְשֵׁזָבָא לֵיהּ, וְעַל דָּא כְּתִיב (במדבר לג, ד): "וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְיָ שְׁפָטִים".

הַהוּא קַדְמָאָה דְּאִשְׁתְּכַח בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא וְאָרִיךְ בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא זַכָּאָה חוּלָקֵיהּ, דְּאִיהוּ קַיְימָא בְּדַרְגָּא דְּצַדִּיק בַּהֲדֵי שְׁכִינְתָּא, וְדָא אִיהוּ רָזָא (משלי ח, יז): "וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי", דָּא סָלִיק בְּסִלּוּקוּ עִלָּאָה. וְאִי תֵּימָא הָא תָּנִינַן בְּשַׁעְתָּא דְּאָתֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבֵי כְּנִישְׁתָּא וְלָא אַשְׁכַּח תַּמָּן עֲשָׂרָה מִיָּד כּוֹעֵס, לְמַלְכָּא דְּשָׁלַח לְכָל מַלְכֵי מְדִינָתָא דְּיִשְׁתַּכְחוּן עִמֵּיהּ בְּיוֹם פְּלַן בְּדוּךְ פְּלַן. עַד דַּהֲווּ מְזַמְנֵי גַּרְמַיְיהוּ אִנּוּן בְּנֵי מָתָא, אַקְדִּים חַד וְאָתָא לְהַהוּא אֲתַר, בֵּין כַּךְ וּבֵין כַּךְ אָתָא מַלְכָּא אַשְׁכַּח לְהַהוּא בַּר נָשׁ דְּאַקְדִּים תַּמָּן. אָמַר לֵיהּ בְּנֵי מָתָא פְּלוֹנִית אָן אִנּוּן. אָמַר לֵיהּ, מָארִי, אֲנָא אַקְדִּימְנָא מִנַּיְיהוּ וְהָא אִנּוּן אַתְיָן אֲבַתְרַאי לְפִקּוּדָא דְּמַלְכָּא. כְּדֵין טָב בְּעֵינֵי מַלְכָּא וְיָתִיב תַּמָּן בַּהֲדֵיהּ וּמִשְׁתָּעֵי עִמֵּיהּ, וְאִתְעֲבִיד רְחִימָא דְּמַלְכָּא. בֵּין כַּךְ אָתוּ כָּל עַמָּא וְאִתְפַּיְיסוּ עִמַּיְיהוּ.

אֲבָל אִי בְּנֵי מָתָא לָא אַתְיָן, וְחַד לָא אַקְדִּים וְאִשְׁתָּעֵי קַמֵּי מַלְכָּא לְאִתְחַזָּאָה בְּגִינֵּיהוֹן. מִיָּד כּוֹעֵס מַלְכָּא. מַה כְּתִיב (יְשַׁעְיָה נ, ב): "מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ". וּמָאן דְּאִשְׁתָּעֵי בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא וַי לֵיהּ דְּאַחְזֵי פְּרוּדָא. וַי לֵיהּ דְּגָרַע מְהֵימְנוּתָא, וַי לֵיהּ דְּלֵית לֵיהּ חוּלָקָא בֶּאֱלָהָא דְּיִשְׂרָאֵל, דְּאַחְזֵי דְּלֵית לֵיהּ אֱלָהָא. וְלָא אִשְׁתְּכַח תַּמָּן, וְאַנְהִיג קְלָנָא בְּתַקִּיפָא עִלָּאָה. כָּל גַּוְונִין טָבִין בְּחֶלְמָא בָּר מִתְכְּלָא, בְּגִין דְּאִיהוּ כּוּרְסַיָּא לְמֵידָן דִּינִין דִּנְשְׁמָתִין, וְהָא דַּרְגָּא חֲדָא אִיהוּ. אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא דְּקַיְימֵי בְּדִינֵי נַפְשָׁא, כְּדֵין אִיהוּ גָּוְן תִּכְלָא וְהָא אוּקִימְנָא.

(רפג-רפד; יום שני)

וּבְשַׁעֲתָא דְּחָמֵי בַּר נָשׁ לְהַאי גַּוְונָא, אִדְּכַר בַּר נָשׁ לְמֶעְבַּד פִּקּוּדָא דְּמָארֵיהּ כְּגַוְונָא דְּנָחָשׁ דַּהֲווֹ חַמָּאן לֵיהּ וַהֲווֹ דַּחֲלֵי מִקָּמֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמְנַטְרִין גַּרְמַיְהוּ, וּבְהַהוּא דְּחִילוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סַלְקָא עֲלַיְהוּ מַיָּא וְאִתְכַּסְיָין. מָאן גָּרַם לוֹן, הַהוּא נָחָשׁ, הַהוּא רְצוּעָה דְּמִסְתָּכְּלָאן בֵּיהּ, אוֹף הָכִי תְּכֵלֶת "וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ" (בְּמִדְבַּר טו, לט) מֵהַהוּא דְּחִילוּ דִּילֵהּ.

*

תָּא חֲזֵי הַאי הַר לִישָׁנָא דְּתַקִּיפוּ הוּא. אִינּוּן הָרִים לְעֵילָּא וְאִלֵּין צַדִּיקִים דַּאֲחִידָן בִּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְאִקָּרוֹן הַר צִיּוֹן, הָרִים דְּסַחֲרָנֵי יְרוּשָׁלַיִם, בְּגִין דְּאִנּוּן מְצוּיָנִין וְאָמְרִין הָאי לְהָאי בְּסִטְרָא דְּיִחוּדָא (עוֹבַדְיָה א, כא): "לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו", דְּקַטְרִיגוּ מְקַטְרְגָא מִסִּטְרָא דְּשִׂמְאלָא, בְּהַהוּא זִמְנָא "וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה". בְּקַדְמִיתָא אִקְרֵי מַמְלָכָה בְּגִין דְּיִנָּקָא לְתַרִּין סִטְרִין לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא. וְהַשְׁתָּא מְלוּכָה אִקְרֵי בְּגִין דְּיִנָּקָא לִימִינָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (הוֹשֵׁעַ ב, כא): "וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם". וּבְגִין דְּגָלוּתָא לָאו לְעוֹלָם הוּא דְּהָא יַתְבָא בְּגָלוּתָא.

תָּא חֲזֵי דְּסָמִיךְ לֵהּ (זְכַרְיָה יד, טו): "וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד". בְּגִין דְּעַד הַשְׁתָּא כַּד יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא שְׁכִינְתָּא עִמְּהוֹן, וּמַלְכָּא בִּלָּא מַטְרוֹנִיתָא לָאו מַלְכָּא אִיהוּ. אֲבָל הַהוּא זִמְנָא 'וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד', כַּד אִתְדַּבְּקַת שְׁכִינְתָּא בְּצַדִּיק כְּדֵין הוּא יְחוּדָא.

דְּהָכִי אוֹלִיפְנָא בְּרָזָא דִּקְרִיַת שְׁמַע דְּבָעֵי בַּר נָשׁ לְיַחֲדָא לְמָארֵיהּ וּלְקַשְׁרָא קִשְׁרִין דִּמְהֵימָנוּתָא בִּרְעוּתָא דִּלְבָּא. וְכַד מָטֵי לְאֶחָד, אֲבָעֵי לֵיהּ לְכַוְונָא בְּא' סְתִימָא עַתִּיקָא דְּכֹלָּא, וְח' תְּמַנְיָא דַּרְגִּין עִלָּאִין מֵחָכְמָה עִלָּאָה עַד צַדִּיק. וְד' רַבְּתָא אִתְדַּבְּקוּתָא דִּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי חוּלָקֵהּ דְּדָוִד דְּאִקְרֵי עָנִי וְאֶבְיוֹן, כַּד אִתְדַּבְּקַת לְאִינּוּן דַּרְגִּין דִּלְעֵלָּא דִּרְמִיזִין בְּא"ח. כְּדֵין אִיהִי רַבְּתָא וְעָלְמָא כּוּלֵּיהּ יָנִיק מִנָּהּ וְאִנּוּן שָׁדַיִם דְּאִנּוּן כַּמִּגְדָּלוֹת, "אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאַת שָׁלוֹם" (שִׁיר הַשִּׁירִים ח, י).

תָּא חֲזֵי הָאי קְרָא עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִתְמַר, כַּד אִיהִי בְּגָלוּתָא עִם בְּנָהָא בֵּין אֻמִּין דְּעַלְמָא אִקְרֵי זְעִירָא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שָׁם, ח): "אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה", וְעַד יִשְׂרָאֵל אִתְדְּבָקוּ בְּאוֹרַיְתָא וְאַזְלִין בְּאֹרַח קְשׁוֹט, כְּדֵין אִתְמְלְיָא וְשָׁלוֹם אִתְחַבָּר בְּהוּ. אֲתִיבַת אִיהִי וְאָמְרַת אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת.

בְּהַהוּא זִמְנָא דְּאִתְחַבַּר עִמִּי אָז וְשָׁלוֹם. א׳ רָזָא דְּעַתִּיקָא קַדִּישָׁא דְּכֹלָּא, ז׳ שָׁבַע דַּרְגִּין, ׳וְשָׁלוֹם׳ דְּאִקְרֵי ׳צַדִּיק׳, כְּיָון דְּהָנֵי דַּרְגִּין מִתְחַבְּרָן כְּדֵין "אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאַת שָׁלוֹם". וּמָאן עַיְנִין. אִינּוּן שָׁבַע דַּרְגִּין דְּאִקְרוּן עֵינֵי יְיָ, פְּנֵי יְיָ, וּכְדֵין שְׁלָמָא לְעַלְמָא וְשַׁרְיָא טִיבוּ דְּעַתִּיקָא בַּאֲתַר דְּדִכַּר וְנוּקְבָא, וּבְגִין כָּךְ פַּקֵּד מֹשֶׁה בְּאוֹרַיְתָא וְאָמַר (דְּבָרִים ו, ד): "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד". לְקַשְׁרָא כּוּלְהוּ קִשְׁרִין דִּמְהֵמְנוּתָא.

תָּא חֲזֵי, כָּל הַמַּאֲרִיךְ בְּאֶחָד מַאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו. מַאי טַעְמָא בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתַר דְּכָל יוֹמִין וּשְׁנִין דְּעַלְמָא בֵּיהּ תַּלְיָן, בְּרָזָא דְּאִנּוּן דַּרְגִּין דְּרַמִּיזִין בְּאֶחָד, וְאִינּוּן עֲשָׂרָה וְכֻלְּהוּ חַד וְאִתְעָרוּ בֵּיהּ חַבְרַיָּא וְאָמְרוּ וּבְדָלֵ״ת וְשַׁפִּיר. בְּגִין דְּהָאי אַתְרָא דְּדָלֵ״ת הִיא, וְלֵית לָהּ נְהוֹרָא מִדִּילֵהּ. וּבָעֵי בַּר נָשׁ לְאַרְכָּא בָּהּ וּלְאַמְשָׁכָא לָהּ בִּרְכָאן מֵאִנּוּן שִׁית סִטְרִין, שִׁית בְּנִין עִלָּאִין עַל יְדֵי דְּצַדִּיק, וְאִנּוּן שִׁית סִטְרִין דְּמִיזִין בְּח׳ בִּרְזָא דְּתִמָּנְיָא.

שִׁית אִלֵּין, וּתְרִין לְעֵילָּא חָכְמָה וּבִינָה, אַבָּא וְאִימָּא לְאוֹסָפָא וּלְאַכְלָלָא לְהוּ לְעֵילָּא, וּלְמֵיהַב לְהוּ בִּרְכָאן מֵאַבָּא וְאִימָּא עִלָּאָה. דְּהָא לָא שַׁרְיָא טִיבוּ דְּעַתִּיקָא אֶלָּא בַּאֲתַר דְּשָׁלִים, בַּאֲתַר דְּאִשְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוּקְבָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, יא): "צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה" וְגוֹ׳ "בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ" וְגוֹ׳. בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ דַּיְקָא. וְעַל דָּא אָמְרוּ וּבְלִבַּד שֶׁלֹּא יַחְטֹף בְּחֵי״ת, אֶלָּא בָּעֵי לְאַמְשָׁכָא בִּרְכָאן מֵאֲתַר עִלָּאָה דְּכֹלָּא. וּלְאַרָּקָא בְּאִנּוּן שִׁית בְּנִין. לְבָתָר לְהַאי בַּת דְּלֵית לָהּ אַחֲסָנָא בְּבֵית אֲבוּהָ וְאִמָּא, אֶלָּא הַאי בְּרָא. וּמִכָּאן אוֹלִיפְנָא דִּבְרָא יָרִית לְאַבָּא וּלְאִמָּא וּבְרַתָּא לָא, אֶלָּא דְּאִית לָהּ מְזוֹנֵי מִן בְּרָא. אֶלָּא בָּעֵי לְאַרְכָּא בְּהַאי דָּלֵ״ת.

(רפה-רפו; יום שְׁלִישִׁי)

וְתַמָּן אַמְרֵי כַּמָּה בָּעֵי בַּר נָשׁ לְאַרְכָּא בָּהּ, כְּשֵׁיעוּרָא דִּימְלִיךְ יָתָהּ לְעֵילָּא וּלְתַתָּא וּלְאַרְבַּע זִוְיָן דְּעַלְמָא, רָזָא דְּשִׁית סִטְרִין עִלָּאִין דְּכֻלְּהוּ יִתְחַבְּרוּן עִמָּהּ וְלָא יִתְפָּרְשׁוּן לְעָלְמִין. וְכַד בַּר נָשׁ מַאֲרִיךְ בְּהָאי כָּל אִנּוּן יוֹמִין וּשְׁנִין עִלָּאִין מוֹסְרִין בִּרְכָאן עַל רֵישֵׁהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרֵי לֵיהּ (ישעיה מט, ג): "וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אָתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר".

תָּא חֲזֵי כְּלָלָא דְּאוֹרַיְתָא בְּהָאי קְרָא רְמִיזִין, וּכְלָלָא דְּכָל אִנּוּן אֲמִירָן דְּאִתְבְּרֵי בְּהוֹן עַלְמָא בְּאֶחָד רְמִיזִין הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (איוב כג, יג): "וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ". וּבְהוֹן אִתְבְּרֵי עַלְמָא וְעַל דָּא תָּנֵינָן, בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ', וְאוֹקִימְנָא דְּכֻלְּהוּ עֲשָׂרָה וְכֻלְּהוּ כְּלִילָן בִּקְרָא קַדְמָאָה דְּאוֹרַיְתָא.

*

"בְּרֵאשִׁית" - רָזָא דְּחָכְמָה. "בָּרָא" - עִלָּאָה סְתִימָא דְּלָא אִתְיְדַע. "אֱלֹהִים" - בִּינָה. "אֵת" - כְּלָלָא דְּחֶסֶד וּגְבוּרָה. "הַשָּׁמַיִם" - תִּפְאֶרֶת, "וְאֵת" - כְּלָלָא דְּנֶצַח וְהוֹד. וא"ו דְּוְאֵת לְאַכְלָלָא צַדִּיק. "הָאָרֶץ" - כְּלָלָא דִּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ הַחַיִּים, וּבְתַר פְּרָטָא דְּאוֹרַיְתָא בְּרָזָא דְּאִנּוּן יוֹמִין עִלָּאִין. בְּרֵאשִׁית מַאֲמָר הוּא, לָקָבֵל דַּרְגָּא דְּחָכְמָה וְאִקְרֵי רֵאשִׁית.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר לָקָבֵל דַּרְגָּא דְּחֶסֶ"ד דְּאִיהוּ לִימִינָא. דְּהָא מִתַּמָּן נָפִיק נְהוֹרָא לְכֻלְּהוּ עָלְמִין בְּרָזָא דְּיוֹם, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תהלים נב, ג): "חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם", וּלְקָבְלֵיהּ לְתַתָּא אַבְרָהָם דְּאָחִיד בְּהָאי חוּלָקָא. וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב הָכָא "יוֹם אֶחָד", וְהָכָא (יחזקאל לג, כד): "אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם" וּבֵיהּ כְּתִיב (ישעיה מא, ב): "מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח" בְּרָזָא דְּאוֹר דְּנָפִיק מִמִּזְרָח.

וְתָא חֲזֵי לָא תִּשְׁפַּח בְּכֻלְּהוּ שִׁבְעָה זַכָּאִין דַּאֲחִידָן לְעֵילָּא בְּרָזָא דְּשְׁמָהַתְהוֹן בְּשֵׁירוּתָא אָלֶ"ף, אֶלָּא אַבְרָהָם וְאַהֲרֹן, דַּאֲחִידָן בְּהָאי חֶסֶ"ד, דְּהָא כֹּהֲנִים מִסְטְרָא דְּחֶסֶ"ד אִתּוּ. וְאַף עַל גַּב דְּאָחִיד אַהֲרֹן בְּהוֹד, בְּחֶסֶ"ד נָמֵי אָחִיד, וּמֹשֶׁה אַף עַל גַּב דְּאָחִיד בְּנֶצַח, בְּתִפְאֶרֶת נָמֵי אָחִיד. לְאַחֲזָאָה דְּכֹלָּא חַד, וְאַבְרָהָם

רֵישָׁא לְכֻלְּהוּ זַכָּאִין, וּמִנֵּהּ אִתְפְּרָשׁוּ לְתַתָּא.

דְּאִיהוּ לִימִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִקְרֵי כֹּהֵן, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קי, ד): "אַתָּה כֹהֵן לְעוֹלָם עַל דִּבְרָתִי מַלְכִּי צֶדֶק". וְאַהֲרֹן בְּגִין דְּאִיהוּ כֹּהֵן אָחִיד בְּהָאי, אֲבָל דַּרְגָּא דִילֵהּ הוֹ"ד אִיהוּ.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל וְכוּ', לְקַבֵּל דַּרְגָּא דִּגְבוּרָ"ה דְּאָחִיד תַּמָּן יִצְחָק, וְלָקְבֵלֵהּ תִּפְאֶרֶת. מַיָּא אוֹלִידוּ אֶשָּׁא, בְּגִין כָּךְ יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל. וּבְגִין כָּךְ לְתַתָּא "אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק" (בְּרֵאשִׁית כה, יט), וּבְיוֹמָא הַהוּא אִתְבְּרֵי גֵּיהִנָּם, דְּנָפִיק מֵהַהוּא אֶשָּׁא תַּקִּיפָא בְּהַהוּא מַחֲלוֹקֶת, וּבְגִין כָּךְ הַהוּא יוֹמָא, יוֹמָא דְּדִינָא.

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם" לָקְבֵל דָּא דַּרְגָּא דְּתִפְאֶרֶ"ת, דְּאִקְרֵי קַו הָאֶמְצָעִי, וְלָקְבֵלֵהּ דְּיַעֲקֹב דְּאִיהוּ תְּלִיתַאי וְנָטִיל תְּרִין חוּלָקִין בְּהַהוּא דְּאֵשׁ וּמַיִם מִשְׁמַיִם, וְלָקְבֵלֵהּ יוֹם תְּלִיתַאי, וְעַל דָּא דְּאִקְרֵי יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית כה, כז): "אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים". שְׁלִים בְּכֹלָּא. שְׁלִים בְּחֶסֶד. שְׁלִים בְּדִינָא. שְׁלִים בְּמַיָּא, שְׁלִים בְּאֶשָּׁא. יוֹשֵׁב אֹהָלִים תְּרֵין, חֶסֶ"ד וּגְבוּרָ"ה, וְנָטִיל כֹּלָּא וְאִתְעֲבִיד בִּידֵהּ רַחֲמִין.

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי" וְגוֹ'. דַּרְגָּא דְּצַדִּיק דְּאִקְרֵי עֵץ הַחַיִּים, וְאִיהוּ עוֹשֶׂה פְּרִי, דְּהָא לֵית בְּכֻלְּהוּ דְּיַעֲבִיד פֶּרִי בָּר אִיהוּ. זַרְעוֹ בּוֹ עַל הָאָרֶץ דַּיְקָא. וְלָקְבֵלֵהּ לְתַתָּא (בְּרֵאשִׁית מט, כב): "בֵּן פֹּרָת יוֹסֵף בֵּן פֹּרָת עֲלֵי עָיִן". וְאִקְרֵי בְּרִית שְׁלָמָא. וּבְגִין כָּךְ תְּרֵי זִמְנֵי בְּהַאי יוֹמָא כִּי טוֹב, חַד לְקַבֵּל דַּרְגָּא דְּתִפְאֶרֶ"ת, וְחַד לְקַבֵּל דַּרְגָּא דְּצַדִּיק דְּאִיהוּ יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא דִּלְעֵילָא, וְעַבִידְתָּא אַחֲרָא לֵית בֵּיהּ אֶלָּא זִווּג, לְאַפָּקָא פְּרִי נִשְׁמָתִין לְעָלְמָא, פְּרִי עוֹבָדוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָכִי נָמֵי לְתַתָּא דְּזִווּגָא שָׁרֵי בֵּיהּ מִשַּׁבָּת לְשַׁבָּת.

(רפז-רפח; יום רביעי)

תָּא חֲזֵי, רָזָא עִלָּאָה דְּאוֹרַיְתָא, מַאי עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי, לְקַבֵּל יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא אִיהוּ. וּמַאי טַעְמָא אִתְכְּלִיל בְּיוֹם תְּלִיתָאי, רָזָא עִלָּאָה אִיהוּ. בְּגִין דְּתִנְינַן רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי אוֹמֵר מַאי טַעְמָא כְּתִיב בְּאוֹרַיְתָא (דְּבָרִים כד, א): "כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה" וְלָא כִּי תִּלָּקַח אִשָּׁה לְאִישׁ, בְּגִין דְּאִרְחֵיהּ דְּבַר נָשׁ לְאָהֲדָרָא וּלְמִתְבַּע אִנְתּוֹ. מְתַל לְבַר נָשׁ דְּאִתְאֲבִיד לֵיהּ אֲבֵדְתָּא, מָארֵי דַּאֲבֵדְתָּא מְחַזֵּר לְמִתְבַּע אֲבֵידְתָּא דִּילֵיהּ, וְהַאי צַדִּיק אִישׁ אִקְרֵי. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית מג, יא): "וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה" כִּדְאוֹקִימְנָא.

וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּרִמְיָא בְּיוֹם רְבִיעָאי בְּרָזָא דִּמְאוֹרֹת חָסֵר, סַמְכָא רְבִיעָאָה מַלְכוּתָא דְּדָוִד. בְּגִין כָּךְ אַף עַל גַּב דְּאַתְרֵיהּ דְּהַאי צַדִּיק יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, אִתְכְּלִיל וְאִתְרְמִיז בְּיוֹמָא תְּלִיתַאי לְמֶהֱוֵי סָמִיךְ לְיוֹם רְבִיעָאי, וְאִיהוּ אִנְתּוֹ דִּילֵיהּ, בְּגִין כָּךְ מָארֵיהּ דַּאֲבֵדְתָּא מְחַזֵּר עַל אֲבֵדָתוֹ, וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב לְתַתָּא (שָׁם מב, ו): "וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט עַל הָאָרֶץ".

אֲבָל בְּזִמְנָא דְּאָתֵי, דְּאִיהוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים בְּיוֹם שְׁתִיתָאי דְּאִיהוּ אַלְפָּא שְׁתִיתָאָה כַּד יֵיתֵי מְשִׁיחָא, דְּיוֹמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶלֶף שְׁנִין, אַף עַל גַּב דִּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל חוּלָקָא דִּידָהּ יוֹמָא רְבִיעָאָה, אַזְלָא וְאִתְרְמִיזָא בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה לְמֶהֱוֵי סְמִיכָא לְבַעְלָהּ דְּאִקְרֵי צַדִּיק יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, לְתַקָּנָא לֵיהּ פְּתוֹרָא, וְהַאי דִּכְתִיב (יִרְמְיָה לא, כא): "כִּי בָרָא יְיָ חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר", דָּא אִיהוּ בְּזִמְנָא דִּמְשִׁיחָא דְּאִיהִי בְּיוֹמָא שְׁתִיתָאָה, וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי". וּמַאי טַעְמָא אִתּוֹסַף ה' מָה דְּלָא הֲוָה כֵּן בְּשְׁאָר יוֹמֵי. אֲבָל בְּכָל אַתְרָא ה' דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאַתְיָא לְאִזְדַּוְּגָא בְּבַעְלָהּ יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, כַּד יֵיתֵי לְבַעְלָהּ לְאַקָּמָא לָהּ מֵעַפְרָא. וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב (יְשַׁעְיָה כז, יג): "וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר". דָּא צַדִּיק וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

דָּבָר אַחֵר, מַאי טַעְמָא אִתְכְּלִיל בְּיוֹם תְּלִיתַאי רָזָא דְּצַדִּיק, בְּגִין דְּתִתַּלַת דַּרְגִּין מִימִינָא וּתְלָתָא מִשְּׂמָאלָא, וְאִיהוּ הֲוָה אֶמְצָעִיתָא דְּגוּפָא לְאַשְׁקָאָה לְכֹלָּא, בְּגִין לְמִנְגַּד שַׁקְיוּתֵהּ לְיוֹם רְבִיעָאי דְּאִיהִי כְּנֶסֶת

יִשְׂרָאֵל, דְּלֵית לָהּ נְהוֹרָא מִגַּרְמָהּ סָמִיךְ לְהַאי צַדִּיק. וְתָא חֲזֵי, הַאי יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא אֲסִיר לְמֶעְבַּד עֲבִידְתָּא, בְּגִין כָּךְ אִתְכְּלִילוּ בֵּיהּ תְּרִין וַיֹּאמֶר, לְקַבֵּל תְּרִין דַּרְגִּין, וְהוּכְפַּל בֵּהּ "כִּי טוֹב".

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת לְקַבֵּל דַּרְגָּא דְּצַדִּ"ק, מַלְכוּ"ת דִּלְעֵילָּא דְּלֵית לָהּ נְהוֹרָא מִדִּילָהּ אֶלָּא מָה דְּאִתְיְהִיב לָהּ עַל יְדֵי דְּצַדִּיק, וּבְגִין כָּךְ דָּוִד לְתַתָּא עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲחִיד בָּהּ, וְאִצְטְרִיךְ לְאוֹסָפָא לֵיהּ יוֹמִין וּשְׁנִין, וְהָא אוֹקִימְנָא שִׁבְעִים שָׁנָה דַּיְקָא, וְאִקְרֵי יוֹם רְבִיעָאי.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם. לְקַבֵּל דַּרְגָּא דְּנֶצַ"ח, דְּאִיהוּ סַמְכָא יְמִינָא דְּאוֹרַיְתָא, וְלָקְבְלֵהּ מֹשֶׁה לְתַתָּא סָמִיךְ לְעָלְמָא בְּאוֹרַיְתָא, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (יִרְמְיָה לג, כה): "אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וָלָיְלָה" וְגוֹ'.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ. לְקַבֵּל דַּרְגָּא דְּהוֹ"ד דְּאָחִיד אַהֲרֹן, וְאִקְרֵי יוֹם שְׁתִיתָאי. תָּא חֲזֵי, אַהֲרֹן לְתַתָּא אַף עַל גַּב דְּאָתֵי מִחֶסֶ"ד אָחִיד לְתַתָּא בְּיוֹם שְׁתִיתָאי דְּאִקְרֵי הוֹ"ד, וְעָבִיד קָרְבָּנִין בְּאִנּוּן מִינֵי בְּעִירָן דַּכְיָן וְאִתְבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא דִּילֵהּ, לְאַקְרָבָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִתְרְמִיזָא בֵּיהּ בְּצַדִּיק, לְקַשְׁרָא דַּרְגִּין דְּמְהֵימְנוּתָא וּלְנַחֲתָא רַחֲמֵי לְעָלְמָא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. הַאי אֲמִירָא לְקַבֵּל דַּרְגָּא עִלָּאָה דְּכֻלָּא סְתִימָאָה דְּסִתִּימִין. בָּעָא לְמֶעְבַּד יְקָרָא לְדִיוּקְנָא בְּרָזָא דְּאָדָם וּבְכֻלְּהוּ דַּרְגִּין לְתַתָּא יָהִיב חֵילָא לְאַפָּקָא כָּל חַד כְּדְקָא חָזֵי לֵיהּ, וְעָבַד אָדָם דְּשַׁלִּיט בְּכֻלָּא בְּעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי.

וְתָא חֲזֵי, עַד לָא אֶשְׁלִימוּ אִנּוּן שִׁבְעָה דַּרְגִּין יוֹמִין עִלָּאִין לָא אִשְׁתְּלִים אָדָם לְעֵילָּא. כֵּיוָן דְּאִשְׁתְּלִים לְעֵילָּא אָדָם עִלָּאָה, אִשְׁתְּלִים לְתַתָּא אָדָם תַּתָּאָה. וְכֻלְּהוּ עָלְמִין בְּשִׁלִּימוּ. בְּגִין כָּךְ שָׁלְטִיָּה לְאָדָם תַּתָּאָה עַל כָּל דְּאִתְבְּרִי בְּעָלְמָא, בְּגִין דְּאָדָם עִלָּאָה שָׁלִיט עַל כֻּלָּא. וּבְגִין כָּךְ רָמַז בְּהַאי קְרָא שִׁבְעָה דַּרְגִּין. דְּאִית בֵּיהּ שִׁבְעָה דַּרְגִּין עִלָּאִין דְּאִקְרֵי בְּהוּ אָדָם דִּלְעֵילָּא וְאִשְׁתְּלִים בְּהוּ. בְּגִין כָּךְ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, לְמֵיהַב לֵיהּ שֻׁפְעָא מֵהַהוּא אַתְרָא דְּאִקְרֵי חֶסֶד.

(רפט-רצ; יום חֲמִישִׁי)

תָּא חֲזֵי, מַאן דְּהַאי צוּלְמָא עָלֵה, חֶסֶד אֵל לָא אַעְדֵּי מִנֵּיהּ וְיַתְבָא עַל רֵישֵׁיהּ וְאִתְחַבְּרַת בֵּיהּ שְׁכִינְתָּא בְּסֵיפָא דְּיוֹמוֹי, בְּגִין דְּהַאי חֶסֶ״ד יוֹם רִאשׁוֹן וְאִיהוּ רֵישָׁא דְּכָל יוֹמִין דִּלְעֵילָּא, וְהַאי צוּלְמָא דְּאַתְיָא לֵיהּ מִנֵּיהּ, לָא אִסְתַּלַק עַד דְּאִשְׁתְּלִימוּ יוֹמוֹי בְּהַהוּא דַּרְגָּא דְּאִקְרֵי אַחֲרִית הַיָּמִים. וְהוּא דַּרְגָּא דְּצֶדֶק וְאִיהִי שְׁבִיעָאָה, שְׁנַת הַשְּׁמִיטָּה, בְּהַהוּא דַּרְגָּא אַשְׁלִימוּ יוֹמוֹי דְּבַר נָשׁ כַּד אִשְׁתַּלִּימוּ שִׁבְעִין שְׁנִין לְקַבֵּל שֶׁבַע דַּרְגִּין, עֲשָׂרָה לְכָל דַּרְגָּא. הָדָא הוּא דִּכְתִיב (תְּהִלִּים צ, י): ״יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה״. מַאן בָּהֶם, בְּאִינּוּן יוֹמִין וּשְׁנִין דִּלְעֵילָּא. וְאִם בִּגְבוּרוֹת שְׁמֹנִים.

תָּא חֲזֵי, בָּנֵי חַיֵּי וּמְזוֹנֵי לָאו בִּזְכוּתָא תַּלְיָא מִלְּתָא. רָזָא דְּאִינּוּן שֶׁבַע דַּרְגִּין דִּבְהוֹן זְכוּת וְחוֹבָא בְּרָזָא דְּחֶסֶד וּגְבוּרָה. דְּאִי הַכִּי לָא הֲוָה לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמֶהֱוֵי חַי בָּר מִשִּׁבְעִין. אֶלָּא בְּמַזָּלָא עִלָּאָה עַתִּיקָא דְּכֻלָּא תַּלְיָין. בְּגִין כָּךְ אִיהוּ מוֹסִיף עַל כָּל יוֹמוֹי דְּכָל בַּר נָשׁ כִּרְעוּתֵיהּ.

וְתָא חֲזֵי הֲכִי אוֹלִיפְנָא בְּסִפְרָא דִּשְׁלֹמֹה מַלְכָּא, דִּבְלֵילְיָא בַּתְרָאָה דְּחַגָּא, אִי יִסְתַּכֵּל בַּר נָשׁ בְּצוּלְמָא דִּילֵהּ וַחֲזֵי לֵיהּ שְׁלִים, לָא אִתְגְּזַר עֲלוֹי מִיתָה. וּמַאי טַעְמָא בְּהַאי לֵילְיָא, בְּגִין דְּשִׁבְעָה יוֹמִין דְּחַגָּא לְקַבֵּל שִׁבְעָא יוֹמִין עִלָּאִין אִנּוּן. דְּכָל יוֹמִין וּשְׁנִין דְּעָלְמָא בְּהוּ תַּלְיָן, וְאִינּוּן רְמִיזִין בִּקְרָא (דִּבְרֵי הַיָּמִים א׳ כט, יא): דִּ״לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה״ וְגוֹ׳, שֶׁיְּרוּתָא דִּלְהוֹן ׳חֶסֶד׳ וְסִיּוּמָא דִּלְהוֹן ׳מַמְלָכָה׳, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אַחֲרִית הַיָּמִים. אִשְׁתְּכַח שְׁבִיעָאָה אַחֲרִית.

וְכַד אַתְיָא הַאי לֵילְיָא דִּשְׁבִיעִי אִתְחֲזֵי אִי אִשְׁתַּלִּימוּ יוֹמוֹי בְּהַאי אַחֲרִית. וְאִי הַאי צוּלְמָא עִלָּאָה חֲזֵי עֲלָאָה, חֶסֶ״ד אֵל יִתְהַדַּר עָלֵיהּ כִּדְבְקַדְמִיתָא וְלָא מִסְתַּפֵּי מֵהָאי דִּינָא דְּצֶדֶ״ק, וְאִיהִי בַּהֲדֵיהּ בְּשִׁלִּימוּ בְּחֶדְוָתָא וְאַהְדַּרַת לֵיהּ אַנְפִּין. וּבְגִין כָּךְ אַזְהַר לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְאִשְׁתְּזָבָא מִדִּינוֹי דְּהַאי צֶדֶ״ק, וּלְחַפָּאָה סִכַּת שְׁלָמָא עָלַיְהוּ, וּלְמֵיתַב בְּצִלָּא דִּמְהֵמְנוּתָא. הָדָא הוּא דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא כג, מב): ״בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים״ לְאַכְלָלָא לְהַאי דַּרְגָּא דִּלְעֵילָּא וּלְאוֹסָפָא בֵּיהּ בִּרְכָה

מִמַּיִין עִלָּאִין, בְּגִין דְּהַאי יוֹמָא שְׁבִיעָאָה אִיהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֲנָן מַקְיִפִין לְהַאי מִזְבֵּחַ עִלָּאָה בְּאִנּוּן תְּרִין לְמוּדִים דְּאִינּוּן עַרְבֵי נַחַל, וְעַבְדִין בָּהּ נְסוּךְ הַמַּיִם וְיָהִיב צַדִּיק בְּאִנּוּן שִׁתִּין דְּאִינּוּן מִשִּׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, כֹּלָּא בְּרָזָא דְּחָכְמְתָא.

וּלְבָתָר (בַּמִּדְבָּר כט, לה): "בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם". עָבְדוּ כְּנִישְׁתָּא לְאִינּוּן שֶׁבַע יוֹמִין עִלָּאִין וְעָבְדוּ יוֹמָא טָבָא, בְּגִין דְּאִשְׁתְּזָבְתּוּן מִדִּינּוֹי דְּהַהוּא יוֹמָא שְׁבִיעָאָה. בְּגִין כָּךְ כְּתִיב בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ, לְקַבֵּל יוֹמָא תִּנְיָנָא גְּבוּרָה, חוּלָקֵהּ דְּיִצְחָק. כְּדֵין אִית לְבַר נָשׁ לְמִשְׁוֵי לְהַאי דְּמוּתֵנוּ וּלְאִתְדַּמֵּי בְּעוֹבָדּוֹי לְאִינּוּן עִלָּאִין. וְכָל דָּא לָמָּה, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָהֵב בִּידֵי דְּבַר נָשׁ, דְּאִי בָּעֵי בַּר נָשׁ לְמִדְמֵי גַּרְמֵהּ לְאִנּוּן דִּלְעֵלָּא, אִשְׁתְּלִים בְּהוּ, וְלָא מִסְתָּפֵי מֵהַאי מִדַּת דִּינָא עִלָּאָה.

"וְיִרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם" לְקַבֵּל דַּרְגָּא דְּנֶצַ"ח דְּאַחִיד בֵּיהּ מֹשֶׁה, דִּדְגַת הַיָּם בְּהַהוּא דַּרְגָּא אִתְבְּרִיאוּ, וְיָהִיב לוֹן סִתִּימָא דְּסִתִּימִין חֵילָא לְמִשְׁלַט עֲלַיְיהוּ, אִי דְּמֵי בַּר נָשׁ לְעִלָּאִין, וְאִי לָא דְּמֵי לְעִלָּאִין יֵרְדוּ. וְנוּנִי יַמָּא שַׁלְטִין בְּהוּ בִּבְנֵי נָשָׁא. וּבְגִין כָּךְ אַזְהִירַת לוֹן אוֹרַיְתָא דְּאִתְיְהִיבַת עַל יְדֵי דְּמֹשֶׁה (דְּבָרִים ל, יט): "וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים".

תָּא חֲזֵי, מֹשֶׁה כַּד אִתְרַמֵּי לְיַמָּא לָא שָׁלְטוּ עָלֵיהּ נוּנֵי יַמָּא וְלָא אִסְתָּפֵי מִנַּיְיהוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ הֲוָה זַמִּין לְקָרְבָא לְעֵילָּא וּלְאִתְדַּבְקָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּלְבָתָר כַּד אִתְדַּבַּק, שַׁלִּיט עַל נוּנֵי יַמָּא. וְרָמַז לְאַהֲרֹן אֲחוּי דְּיִמְחֵי יָת יַמָּא וִימוּתוּן נוּנֵי, וְאִיהוּ לָא עֲבִיד הָכִי, בְּגִין דְּהַהִיא דַּרְגָּא דִּילֵהּ שַׁלִּיט עָלַיְיהוּ וּבֵיהּ אִתְבְּרִיאוּ, וְלָא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּיִמְחֵי אִיהוּ, בְּגִין לְאִתְהַפְּכָא לְהוּ לְאוֹיֵב. וְכַד בַּר נָשׁ אָזִיל בְּאָרְחוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּתִיב עָלֵהּ (יְשַׁעְיָה מג, ב): "כִּי תַעֲבֹר בַּמַּיִם אִתְּךָ אָנִי" וְגוֹ'. דְּהָא וְיִרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם לְקַבֵּל דַּרְגָּא דְּשָׁמַיִם. דִּבְהַהוּא דַּרְגָּא שַׁלִּיט עָלַיְיהוּ וְדָא תִּפְאֶרֶ"ת.

(רצא-רצב; יום ששי)

וְאַף עַל גַּב דִּבְדַרְגָּא דְּנֶצַ"ח אִתְעֲבִידוּ כָּל נוּנֵי יַמָּא וְעוֹפֵי, לָא כְּתִיב תַּמָּן אֶלָּא עוֹף כָּנָף, אֲבָל הַשְׁתָּא קָרֵי לְהוּ עוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּגִין דְּבַר נָשׁ לָא שַׁלִּיט עֲלַיְהוּ אֶלָּא מִסְּטָרָא דִּשְׁמַיִם. וּבַבְּהֵמָה שָׁלִיט עֲלַיְהוּ בְּרָזָא דְּהוֹ"ד דְּיָהֲיב לֵיהּ סִיּוּעָא, דְּהָא בְּהַהוּא יוֹמָא אִתְבְּרִיאוּ בְּעִירָן. וּבְכָל הָאָרֶץ שַׁלִּיט בְּרָזָא דְּצַדִּי"ק דְּאִקְרֵי כָּ"ל, וְאִיהוּ שַׁלִּיט עַל הָאָרֶץ אַרְעָא עִלָּאָה. הָכִי נָמֵי בַּר נָשׁ לְתַתָּא שַׁלִּיט עַל אַרְעָא תַּתָּאָה בְּגִין דְּכֻלָּא בֵּיהּ. וּבְכָל הָרֶמֶשׂ הָרוֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ, שַׁלִּיט עֲלַיְהוּ בַּר נָשׁ מִסִּיּוּעָא דְּאִתְיְהִיב לֵיהּ מֵאֶרֶץ הַחַיִּים, מַלְכוּת עִלָּאָה.

*

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֶרַע", לְקַבֵּל דַּרְגָּא דִּבְינָ"ה דְּאִקְרֵי אֱלֹהִים, דְּכֵיוָן דְּאִימָּא עִלָּאָה חָמָאת לוֹן שְׁלֵמִין, יָהֲיב לוֹן תָּפְנוּקִין מִלְּעֵילָּא לְאִתְקַיְּמָא בְּעַלְמָא. תָּא חֲזֵי, אָדָם קַדְמָאָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָהַב לֵיהּ כָּל עֵשֶׂב זוֹרֵעַ זֶרַע, וְלָא יָהַב לֵיהּ רְשׁוּ לְמֵיכָל בְּעִירֵי וְעוֹפֵי שְׁמַיָּא, בְּגִין דְּגַלֵּי קַמֵּיהּ דְּהוּא זַמִּין לְאִתְפַּתָּאָה בְּהַהוּא נָחָשׁ, דְּאִיהוּ "עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה", אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אַרְחֲקִינֵהּ מִנֵּהּ וְלָא יְהֵא לֵיהּ עֵסֶק בֵּיהּ וְלָא בִּבְעִירֵי וְלָא בְּעוֹפֵי, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָרִים לֵיהּ לְבַר נָשׁ מִכְּשׁוֹל מִקַּמֵּהּ, מָאִים יִתְקַיֵּים בְּעַלְמָא.

אֲבָל כַּד אֲתָא נֹחַ דְּאִקְרֵי צַדִּיק, מָה כְּתִיב בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית ח, כ): "וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיְיָ", וְהָא אוּקִימְנָא הַהוּא מִזְבֵּחַ דְּאַקְרִיב בֵּיהּ אָדָם הָרִאשׁוֹן. וּמַאי טַעְמָא וַיִּבֶן, בְּגִין דְּחַיָּבֵי עַלְמָא עַבְדֵי בֵּהּ פְּגִימוּ. אֲתָא נֹחַ וְקָרִיב הַהוּא מִזְבֵּחַ בְּבַעְלָהּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב "וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ" חָסֵר, כַּד חָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִתְקְרִיב הַהוּא מִזְבֵּחַ, וְקָרִיב הַנְהוּ בְּעִירֵי דַּכְיֵי, יָהַב לֵיהּ רְשׁוּ לְמֵיכָל כֻּלְּהוּ בְּעִירֵי. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּאַתְקִיף בְּהַהוּא בְּרִית עֵץ הַחַיִּים, וְקָרִיב לֵיהּ בְּעֵץ הַדַּעַת, וְעָבַד יְחוּדָא כְּקַדְמִיתָא, אֶלָּא דִּלְבָתַר אִתְפַּתָּא דְּבָעָא לְמִבְדַּק בְּהַהוּא חוֹבָה וְלָא לְאִתְדַּבַּק בֵּיהּ, וַאֲפִלּוּ הָכִי לָא אִשְׁתְּזִיב מִנֵּהּ, וְנָצִיב הַהוּא כַּרְמָא.

תָּא חֲזֵי, אָדָם דְּזַמִּין לְאִתְפַּתָּאָה בְּאִילָנֵי לָא יָהַב לֵיהּ אִילָנֵי

וְאַרְחֵקִינְהוּ מִנֵּיהּ, דְּהָא לָא אִדְכַּר לוֹן אֶלָּא דְּאִיהוּ עָבַד גַּרְמֵיהּ חֹל וְנָצִיב הַהוּא כַּרְמָא דְּאִקְרֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּקַדְמִיתָא אִשְׁתִּלִים בֵּיהּ וְחַפְיָא עָלֵיהּ אִשְׁתְּזִיב בֵּהּ. וּמַאן אִיהִי בֵּית יִשְׂרָאֵל, דָּא תֵּיבָה דְּאִקְרֵי אֲרוֹן הַבְּרִית. וְהַשְׁתָּא כַּד בָּעָא לְמִבְדַּק, מָה כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ט, כא): "וַיִּשְׁתְּ מִן הַיַּיִן", כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, "וַתִּקַּח מִפְּרִיוֹ". לְבָתַר "וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אָהֳלָה". גַּלֵּי הַהוּא פִּרְצָה בְּקַדְמִיתָא בְּגוֹ מַשְׁכְּנֵיהּ בְּגוֹ לְגוֹ. וְאִי לָאו הַהוּא מַדְבְּחָא דְּאַגִּינַת עָלֵיהּ, מִשּׁוּם דְּאִתְדַּבָּק בֵּהּ בְּקַדְמִיתָא, הֲוָה נִתְפָּס מִיָּד. וְעִם כָּל דָּא, כַּד לָא עָבַד לֵיהּ אֶלָּא לְמִבְדַּק, כָּסֵי עָלֵיהּ אוֹרַיְתָא וְלָא פַּרְסְמֵיהּ כְּמָה דְּפַרְסֵם לְאָדָם. וְהַהוּא מַדְבְּחָא הוּא כַּפָּרָה עָלֵיהּ.

תָּא חֲזֵי, מִזְבֵּחַ שֶׁל בֵּית עוֹלָמִים הוּא תְּלָתִין וּתְרֵין עַל תְּלָתִין וּתְרֵין אַמָּה, הֵיא רְמִיזָא בִּתְרֵין וּתְלָתִין נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חָכְמָה. דְּהָא חָכְמָה תַּתָּאָה אִקְרֵי, עָלָּהּ אַמָּה וְכָנַס אַמָּה, זְהוּ יְסוֹ"ד לְקַבֵּל צֶדֶ"ק דִּלְעֵילָּא, דְּהָא כְּגַוְנָא דְּכוּלְהוּ דַּרְגִּין אִית בָּהּ, וְכֻלְּהוּ אִתְחַזְיָין בָּהּ דְּהָא מַרְאָה אִקְרֵי.

עֲלָהּ חָמֵשׁ וְכָנַס אַמָּה, זְהוּ סוֹבֵב לְקַבֵּל הַהוּא דַּרְגָּא דְּאִתְדַּבָּק בָּהּ דְּאִיהוּ סוֹבֵב לְהַהוּא מִזְבֵּחַ, הָדָא הוּא דִּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ו): "וּשְׂמֹאלוֹ תְּחַבְּקֵנִי" דְּהָא מִיסוֹ"ד עַד הַהוּא דַּרְגָּא חֲמִשָּׁה דַּרְגִּין אִנּוּן.

עֲלָהּ שָׁלֹשׁ וְכָנַס אַמָּה, אֵלּוּ קְרָנוֹת לְקַבֵּל אִנּוּן תְּלָתָא דַּרְגִּין דְּאַתְיָין לָהּ מִנַּיְהוּ תְּקִיפוּ עִלָּאָה וְשֶׁפַע. וּבְגִין כָּךְ דָּוִד שְׁנִמְשָׁח בְּקֶרֶן נִמְשְׁכָה מַלְכוּתוֹ, בְּגִין דְּאִיהוּ בְּאִנּוּן קְרָנוֹת הַמִּזְבֵּחַ תְּקִיפוּ דְּמַדְבְּחָא עִלָּאָה.

תָּא חֲזֵי, אַרְבַּע קְרָנוֹת, אַמָּה עַל אַמָּה אִית בֵּיהּ בַּמִּזְבֵּחַ, בְּגִין דְּאִיהוּ כִּסֵּא דָּוִד יוֹם וְרִבְיָעַאי לָתֵת לָהּ שֶׁפַע מֵאִנּוּן שָׁלֹשׁ אַמּוֹת לְאִנּוּן אַרְבַּע קְרָנוֹת. וְכַד הֲווּ מַקְרִיבִין כַּהֲנֵי מִסְטָרָא דְּחֶסֶ"ד, עֹלַת הַתָּמִיד לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ, הֲווּ מַקְרִיבִין לֵיהּ הַהוּא אַתְרָא דְּאִקְרֵי מִזְבֵּחַ. וְכַד הֲווּ עַבְדִין מָתָנוֹת מִדָּמָא דְּעוֹלָה הֲווּ סָלְקִין וַהֲווּ אַזְלִין בְּהַהוּא סוֹבֵב דְּאִיהוּ דַּרְגָּא דִּידְהוּ וְחוֹלָקֵיהּ דַּאֲבוּהוֹן, דְּיַהֲבִין שְׁתֵּי מָתָנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע, לְקַבֵּל הַהוּא אַתְרָא דְּאִקְרֵי עוֹלָה.

(רצג-רצד; שַׁבַּת־קֹדֶשׁ)

וְלָקֶבֶל שְׁתֵּי מָתָנוֹת דְּהַהוּא בּוּכְרָא דְּנָטִיל תְּרֵין חוּלָקִין, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית כה, כז): "וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים" רַחֲמֵי וְדִינָא, וְנָסִיב הַהוּא צַדִּיק תְּרֵין חוּלָקִין דִּידֵיהּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (דִּבְרֵי הַיָּמִים א' ה, א): "נְתִנָה בְּכֹרָתוֹ לְיוֹסֵף" וּתְרֵין חוּלָקִין דְּאָבוּי, וְנָסִיב כֹּלָא הַאי כְּ"ל וְאַמְלֵי לְהַהוּא אַתְרָא דְּאִקְרֵי יַם. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (קֹהֶלֶת א, ז): "כָּל הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל הַיָּם".

הַאי מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה הֲוָה גַּבֵּיהּ, הַאי תֵּשַׁע אַמּוֹת לְקָבֵל תֵּשַׁע דַּרְגִּין דְּאִיכָּא עַד צַדִּיק תְּשִׁיעָאָה דְּכֹלָּא, טוֹב וַדַּאי. וְאִיהוּ כְּבִנְיַן אוֹצָר, רְחָבָה מִלְמַטָּה וּקְצָרָה מִלְמַעְלָה, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב "וַיִּבֶן יְיָ אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלָע אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה". וְהַאי מִזְבֵּחַ עִלָּאָה הִיא אִשְׁתּוֹ דְּאָדָם דִּלְעֵילָּא, וּבְגִין כָּךְ אִקְרֵי מִזְבֵּחַ עוֹלָה, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (יְהוֹשֻׁעַ ג, ו): "אֲרוֹן הַבְּרִית", וְדָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְאִקְרֵי מִזְבֵּחַ, מַאי טַעְמָא אִקְרֵי הַכִי, בְּגִין דְּכַד בְּנֵי עַלְמָא לָא מַכְשְׁרָן עוֹבָדֵיהוֹ אִיהִי דַּבְחָא לוֹן, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא כו, כד): "וְהִכֵּיתִי אֶתְכֶם אַף אָנִי". דְּהָא כָּל מָאנֵי קָרְבָּא דְּמַלְכָּא בִּידֵהּ אִתְמַסְּרָן, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, ז): "הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ". וּבְגִין כָּךְ אוֹרַיְתָא שְׁלֵימָתָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַהֲבָה לוֹן לְיִשְׂרָאֵל לְמִזְכֵּי בָּהּ לְחַיֵּי עַלְמָא, לְאִשְׁתְּזָבָא מִדִּינוֹי דְּהַהוּא מִזְבֵּחַ. מָה דְּלֵית רְשׁוּ לְגַבְרָא אַחֲרָא לְקָרְבָא לְגַבָּהּ.

וְכִי תֵּימָא הָא חֲמִינָא מֹשֶׁה קָרִיב לְגַבָּהּ שִׁבְעָה יוֹמִין בְּקַדְמִיתָא, תָּא חֲזֵי כְּתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ו): "שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי". הַאי קְרָא עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִתְּמַר, כַּד אִיהִי שַׁרְיָיא בְּאַרְעָא בְּכָל אִינּוּן שִׁבְעָה יוֹמִין כְּלִילָהוּ בְּשְׁלִימוּ, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא ח, לג): "שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת יֶדְכֶם", וּבְגִין כָּךְ אִקְרוּן שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּלּוּאִים דַּיְקָא.

וּמֹשֶׁה דְּאִיהוּ לֵוִי מִסִּטְרָא דָּא קָרִיב בְּקַדְמִיתָא לְגַבֵּי הַאי מִזְבֵּחַ. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב "שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי", מַאי רֹאשִׁי, אֶלָּא בְּרֵישָׁא כַּד אִתְדַּבְּקַת הַאי מִזְבֵּחַ בְּהַהוּא

עוֹלָה שְׁמֵאלוֹ אִתְקְרֵי בְּקַדְמִיתָא, וְעִם כָּל דָּא אִתְעָרוּ חַבְרַיָּא בְּחַלּוּק לָבָן שֶׁאֵין בּוֹ אִימְרָא שְׁמֵשׁ. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, (בְּרֵאשִׁית ל, לז): "מַחְשֹׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל הַמַּקְלוֹת". בְּגִין דְּאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ מִסְטְרָא דְּדִינָא, אִתְלַבַּשׁ בְּחֶסֶ"ד וְקָרִיב לְגַבָּהּ וְאִתְעַר חֶסֶ"ד עִלָּאָה בְּעַלְמָא.

וּמַאי קָרִיב, פָּר בְּרֵישָׁא תָּמִיד שֶׁל שַׁחַר עוֹלָה וַדַּאי. וּלְבָתַר קָרִיב פָּר חַטָּאת לְמֵיהַב שְׁלָמָא בֵּין הַהוּא פָּר חַטָּאת וְאַהֲרֹן דְּחָב לְגַבָּהּ כַּד עֲבָד עֶגְלָא, וְדָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְהַחַטָּאת לָקְבְלָהּ אִיהוּ. וְדָא פָּר כֹּהֵן מָשִׁיחַ כַּד אִיהוּ חָב לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ מָה דְּלָא אִית בְּגֶבֶר אַחֲרָא אֶלָּא נוּקְבְתָא לְחַטָּאת וּלְבָתַר קָרִיב עוֹלָה לְגַבָּהּ. כֵּיוָן דְּאִתְקְרִיב עוֹלָה לְגַבֵּי הַאי מִזְבֵּחַ כְּדֵין מְלוּאִים הוּא. מְלוּאִים לְעֵילָּא מְלוּאִים לְתַתָּא וְכֻלְּהוּ עָלְמִין בְּחֶדְוָה, דְּהָא מַטְרוֹנִיתָא אִתְחַבְּרַת בְּבַעְלָהּ וּכְדֵין קָרִיב לְגַבֵּי הַהוּא מִזְבֵּחַ אֵיל הַמְּלוּאִים.

וְיָהִיב מֵהַהוּא דָּמָא עַל תְּנוּךְ אוּדְנָא דְּאַהֲרֹן בְּגִין דְּתֶהֱוֵי רְכִיכָא, לְמִשְׁמַע בִּרְכִיכוּ וְלָא בְּקַשְׁיוּ. וְיקַבֵּל מִלֵּי דְּאוֹרַיְתָא דְּלָא לְאַפְרָדָא תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה מִתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב, וּלְאַשְׁלָמָא עָלְמִין כֻּלְּהוּ וְכֵן לִבְנוֹי. וּפַקִּיד לוֹן דְּיִתְבוּן בְּהַהוּא תַּרְעָא דְּהַהוּא אֹהֶל לְמִיטַר הַהוּא אַתְרָא דְּלָא יִתְקָרֵב עָרֵל וְטָמֵא וְיִשְׁתַּלְמוּן כֻּלְּהוֹן שִׁבְעָה יוֹמִין עִלָּאִין, וְיִסְתָּלְקוּן בְּהַהוּא דַּרְגָּא דְּחֶסֶ"ד דְּאִיהוּ מִתַּתָּא לְעֵילָּא שְׁבִיעָאָה, דְּהָא אִנּוּן בְּקַדְמִיתָא אִתְדַּבְּקוּ בְּהַהוּא פְּתַח אֹהֶל מוֹעֵד, וּלְבָתַר אִסְתַּלְקוּ לְעֵילָּא. וּלְבָתַר מָה כְּתִיב "וַיְמִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי", הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (וַיִּקְרָא ט, א): "וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן" וּפַקִּיד לֵיהּ לְמִיסַּב הַהוּא עֵגֶל דְּחָב בֵּיהּ וְיקַרְבִינֵהּ לְגַבֵּהּ הַהוּא מִזְבֵּחַ, וְאִיהוּ הֲוָה כַּסִּיף לְקָרְבָּא לְגַבֵּיהּ דְּדָחִיל מִשָּׁלְהוֹבוֹי.

הודפס לזכות

ולברכה והצלחה
וישועה של

מנחם מענדל בן
ציפורה מעהל

וכל משפחתו
ויוצאי חלציו

נתרם על ידי קופת צדקה
של מנחם מעהל

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת וארא

כב	יום ראשון	עלות השחר (72 דק) ... 5:29 נץ החמה ..... 6:41 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:26 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:13	סו"ז תפילה ..... 10:04 חצות היום ..... 11:46 שקיעה ..... 4:50 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:03	**11** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים קיט **ירושלמי:** נזיר לח **תוספתא:** זבים ג **נ"ך:** איוב כג **משניות:** מעשר שני ה **זהר:** חלק ג עמ' רפא-רפב
כג	יום שני	עלות השחר (72 דק) ... 5:29 נץ החמה ..... 6:41 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:26 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:14	סו"ז תפילה ..... 10:04 חצות היום ..... 11:46 שקיעה ..... 4:51 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:04	**12** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים קכ **ירושלמי:** נזיר לט **תוספתא:** זבים ד **נ"ך:** איוב כד **משניות:** חלה א **זהר:** חלק ג עמ' רפג-רפד
כד	יום שלישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:29 נץ החמה ..... 6:41 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:26 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:14	סו"ז תפילה ..... 10:05 חצות היום ..... 11:47 שקיעה ..... 4:52 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:05	**13** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות ב **ירושלמי:** נזיר מ **תוספתא:** זבים ה **נ"ך:** איוב כה **משניות:** חלה ב **זהר:** חלק ג עמ' רפה-רפו
כה	יום רביעי	עלות השחר (72 דק) ... 5:29 נץ החמה ..... 6:41 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:26 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:14	סו"ז תפילה ..... 10:05 חצות היום ..... 11:47 שקיעה ..... 4:53 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:06	**14** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות ג **ירושלמי:** נזיר מא **תוספתא:** טבול יום א **נ"ך:** איוב כו **משניות:** חלה ג **זהר:** חלק ג עמ' רפז-רפח
כו	יום חמישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:28 נץ החמה ..... 6:40 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:26 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:14	סו"ז תפילה ..... 10:05 חצות היום ..... 11:47 שקיעה ..... 4:54 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:07	**15** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות ד **ירושלמי:** נזיר מב **תוספתא:** טבול יום ב **נ"ך:** איוב כז **משניות:** חלה ד **זהר:** חלק ג עמ' רפט-רצ
כז	יום שישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:28 נץ החמה ..... 6:40 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:26 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:14	סו"ז תפילה ..... 10:05 חצות היום ..... 11:48 שקיעה ..... 4:54 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:07	**16** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות ה **ירושלמי:** נזיר מג **תוספתא:** ידים א **נ"ך:** איוב כח **משניות:** ערלה א **זהר:** חלק ג עמ' רצא-רצב
		הדלקת נרות (40 דק): 4:14 (20 דק): 4:34		
כח	שב"ק	שבת קודש פרשת וארא, מברכין חודש שבט עלות השחר (72 דק) ... 5:28 נץ החמה ..... 6:40 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:27 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:14	סו"ז תפילה ..... 10:05 חצות היום ..... 11:48 שקיעה ..... 4:55 צה"כ לשיטת ר"ת ... 6:08	**17** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות ו **ירושלמי:** נזיר מד **תוספתא:** ידים ב **נ"ך:** איוב כט **משניות:** ערלה ב **זהר:** חלק ג עמ' רצג-רצד
		מוצש"ק לשיטת ר"ת: 6:08		

המולד יהיה ביום ראשון בשעה 3, 6 דקות ו-11 חלקים

אִם רוֹצִים לִפְעֹל אֵיזֶה דָּבָר בַּבַּיִת - זֶה רַק בְּדַרְכְּךָ שֶׁל רַגַּע וְאַהֲבָה, לֹא בְּתוֹקְפָנוּת ! רַבֵּנוּ פַּעַם אָמַר, שֶׁבְּדַרְכְּךָ טוֹבָה יְכוֹלִים לִפְעֹל הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּדַרְכְּךָ קָשֶׁה ; אִם תֵּלֵךְ בְּיַד תַּקִּיפָה - אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּרוּעַ ! אִם תֵּלֵךְ בְּדַרְכֵי נֹעַם וְאַהֲבָה - תִּפְעֹל בְּגָדוֹל !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)